

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za celo leto.....\$8.00
Za pol leta.....\$3.00
Za New York celo leto.....\$7.00
Za inozemstvo celo leto.....\$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 10. — ŠTEV. 10.

NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 13, 1921. — ČETRTAK, 13. JANUARJA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

ZGODBA O IZGUBLJENIH ZRAKOPLOVCIH

ZRAKOPLOVCI POUVEDUJEJO ZGODOB SVOJEGA DRZNEGA POLETA. — TRIJE GOLOBI — VSA NJIH HRANA. — TULJENJE GLADNIH VOLKOV V TEMNIH NOČEH.

Mattice, Ontario, 12. januarja. — Sedeč na tleh v neki indijanski koči, oddaljeni petdeset mil od Missinibi reke, sem čul iz ust ameriških mornariških poročnikov Kloora, Farrella in Hintona njih čudovito zgodbo, ki so jo doživeli na svojem drznem potovanju.

Poročnik Kloor, poveljnik zrakoplovcev, mi je povedal zgodbo, katero bom na tem mestu objavil:

— Iz Rockaway smo se dvignili dne 13. decembra ob enih popoldne. V višini 5000 čevljev smo zašli v vihar, ki nas je nesel direktno preko države New York. Sklenili smo, leteti vso noč ter počakati jutra, nakar smo nameravali pristati ter se izkreaiti.

— Pristati nam nikakor ni bilo mogoče in v torek smo se nahajali zopet v višini 6000 čevljev, ne da bi mogli ugledati kako znamenje civilizacije. Pod nami se je raztezal samo neizmeren gozd. Da se obdržimo v primerini višini, smo vrgli preko krova nekaj balasta, sedjočega iz peska, kakor tudi nekaj potrebnih, katerih nismo ne obhodno rabili. Ker smo pričeli zopet padati, smo vrgli iz gondole tudi lestev, spleteno iz vrvi, stole, preprogo, košarico za jedila ter še nekaj drugih reči, nakar se je balon zopet nekoliko dvignil.

— V torek okoli enih popoldne se nam je dozdelo, da vidimo v sredini gozda neko hišo in natančno smo tudi čuli lajanje psa. Sklenili smo, da je najbolje, če tukaj pristanemo, kajti tukaj so znamenja civilizacije. Pomislili smo iz gondole še nadaljnje stvari, nakar smo pričeli polagoma padati proti zemlji. Gondola se je dotaknila drevja in balon je padel v goščavo.

— Kljub vsemu našemu trudu se nam ni posrečilo, da bi spravili ohlapen obod balona iz goščave, zato smo ga pustili, kjer je padel med drevje ter odšli proti smeri, v kateri smo domnevali, da se mora nahajati hiša, katero smo opazili iz balona. S seboj smo vzeli samo troje golobov-pismonoš, ki so bili prvotno določeni za prenašanje poročil. Ker smo že vsa živila, kar smo jih imeli s seboj, pojedli, so bili ti golobi sedaj edino naše upanje, da nam služijo kot hrana tekotom našega potovanja.

S seboj smo imeli tudi neki kompas, katerega smo vzeli iz balona. Nahajali smo se v popolnoma tuji, divji okolici, ne vedoč, kako daleč smo od koče, katero smo videli. Napotili smo se v južozapadno smer v upanju, da dospemo do brega reke, ob kateri je stala koča. Ker smo bili vsi preumrjeni in mokri, smo se ustavili ter zanetili ogenj.

Ker je bila zemeljska površina pokrita s trdim snegom in le dom, smo morali iskati vodo ter smo jo našli vedno tam, kjer so losci (musi) razkopali sneg z uganami, da pridejo do vode.

Tiste noči nismo jedli ničesar, kajti vedeli smo že, da smo se izgubili v neznanih gozdovih ter da bomo še potrebovali provizije, sedjoč iz naših treh golobov. Tiste noči kakor tudi v naslednjih dveh nočeh smo čuli tuljenje in zavijanje volkov, ki so vohali ljudje ter se priklitali v bližino.

— V sredo zjutraj, preden smo se podali na pot, smo sklenili, da povzujemo enega goloba. Vzel sem goloba iz kletke, zavil mu vrat ter ga oskubel in osušil, nakar ga je poročnik Hinton spekel. Goloba smo si pravilno razdelili ter pojedli. Jaz sem pojedel svoj del s kostmi vred. Nato smo se dvignili ter se odpravili na pot. Hintoni smo ves dan, ravnojač si smer s pomočjo kompasa. Pri sebi smo imeli tudi eno škaflijo z vialice. Od časa do časa smo se morali ustaviti da si zakurimo ogenj ter se pogrejeemo.

— Na razpolago sta nam bila tudi dva zavojčka cigarete, katere smo si pravilno razdelili. Tekom čeznega dneva ni bilo opaziti nikakega znamenja o kakem človeškem bitju in naša skrb je pričela rasti. Prekoračili smo neki mal potok ter sledili reki, kajti ob reki smo upali najti svoj spas.

— Dotične noči nismo jedli ničesar, temveč se tiskali okoli ognja, premišljuje svojo žalostno usodo. Ko smo hoteli zaspati, smo začutili, da nas je pričel obkroževati neki losos, vsled česar so se takoj napeli naši živci. Obžalovali smo, da nimamo puške s seboj, kajti potrebni smo bili mesa in počitka.

— V četrtek zjutraj smo se zopet napotili naprej ob bregu reke. Hodili smo ves dan ne da bi zasledili kako sled človeških bivalj. Ta tretja noč je bila strašna noč. Sedeli smo okoli ognja ter govorili o našem brezupnem stanju, o svojih dragih doma ter o njih strahu glede nas. Končno pa smo kljub mrazu in gladi zaspali. ali bolje: zaspala sva samo dva, kajti poročnik Hinton ni zatislil očesa, temveč je popravil ogenj, da ne ugasne.

— V petek, dne 17. decembra smo iznova pričeli svoj križev pot, obupani, gladni in prestrašeni. Dospeli na neko mesto ob reki, sem v svoje največje veselje zapazil na snegu sveži sled psov in sani. — Iznova smo pričeli pčurno korakati za sledom, kateremu smo sledili nekako pet milj.

— Ko smo tako korakali za sledom, navdani z novim upanjem, je poročnik Hinton zagledal nekako dve milj ob reki navzgor nekakega moža, korakajočega poleg sani. Pričeli smo na vse grlo kričati, da vzbudimo njegovo pozornost, kajti vedeli smo, da nam gre za življenje. Kljub smrtni utrujenosti smo pričeli skoro teči in razdalja med nami ter onim možem se je vidno manjšala. Neznane pa se ni brigal za naše klice, temveč je še podvojil naglie svojih korakov.

— Najbrž se je prestrašil naših čudnih letalskih uniform. Končno se mi je posrečilo, da sem ga dohitel. V svoje začudenje sem opazil, da je Indijane. Ko sem mu podal roko, sem mu ponudil cigarete katere je z veseljem vzel. Nato sem mu skušal raztolmačiti, v kakem položaju se nahajamo, toda on je samo majal z glavo.

— Vprašal sem ga v francoskimi ter nemškimi, on pa je molčal, končno pa me v angleščini vprašal, če unem indijanski. Z velikim trdom se mi je končno posrečilo, da sem ga vsaj deloma uveril, v kakem stanju se nahajamo. V tem pa sta dospela do nas tudi poročnika Hinton in Farrell, ki sta vsled utrujenosti nekoliko zaspala. Indijaneu smo naredili vsakovrstnih obljub, če nas pripelje do ljudi. Toda vse, kar nam je odgovoril, je bilo "Moose".

— Vprašal sem ga, kje je "Moose". Odgovoril mi je: — "Hudson Bay". Indijanec nas je nato peljal do svoje kabine, kjer nam je njegova žena postregla z indijanskim kruhom in čajem. nato pa smo takoj odšli na tamošnjo pošto, kjer smo informirali ljudi o svojem stanju. Mr. Gaudet, poštni oskrbnik v Hudson Bay, ki je najhja kolonija lovec in prekupeev, ki tržijo s kožami, nas je povabil v svoje stanovanje, kjer smo uživali njegovo gostoljubnost, dokler se nismo napotili proti Mattici.

— Težko je dopovedati, koliko smo prestali na svojem potovanju po goščavah kanadskega pragozda.

Poročnik Hinton, ki je preletel z mornariškim letalom Atlantiko morje, je dejal, da ni bil prekomorski polet nič proti temu poletu v kanadske gozdove.

ŽENA ZASNOVALA UMOR, KRIV PO PRVEM REDU

Tako pravi zagovornik obtožene Wade v senzacionalnem procesu, ki se vrši v Bridgeport.

Bridgeport, Conn., 12. jan. — Ko je imel včeraj popoldne pomozni državni pravdnik Garlick v procesu proti mlademu Elwood Wade radi umora Notta svoj otvorilni govor, je prišlo do zelo dramatičnega nastopa. Mlada žena obtožena, Mary Wade, je postala histerična in morali so jo odnesti iz sodne dvorane.

Zelo značilno je bilo, da ni Garlick v svojem govoru prav nič prizanesel ženi umorjenega. Označil je kot skrivno pri umoru njegovega moža. Bil je ravno pri tem, ko je pripovedoval porotnikom potek dejanja ter rekel:

— Kako pa je prišlo, da ni Wade prinesel s seboj v hišo Notta nikake puške na šibre? Poslušajte se je orožja, kojega uporaba ni povzročila nobenega kravala. Bil je to vnaprej zasnovan umor, spočet iz ljubosumja, sovraštva in podlosti. Na jutro umora se je oborožil Wade s sekuro... in tako je prišlo.

Mlada žena Wade-a je strgala svoj klobuk z glave ter pričela presunljivo kričati: — Darling, no, no!

Odvedli so jo iz dvorane in že za zaprtimi dami je bilo čuti nje: No, no! — Nato jo je vzel v oskrbo neki zdravnik.

Sodnik Henman je rekel nato, da naj se odstrani iz dvorane vsakdo, kateremu bi šla stvar preveč na živce, če je še kaka taka oseba navzoča.

Glavni zagovornik Comley je rekel pozneje v svojem otvorilnem govoru, da ga veseli, da ni javni obtožitelj prizanesel ženi umorjenega Notta. Vsled tega je prihranjeno njemu, Comley-u, da strga raz lice ženske kopreno hinavščino. Ta ženska je započela čeli zločin, bila njegov vodilni duh ter pripovedovala mlademu možu bajko, da jo njen mož pretepa. Stala je na stopnjicah, da obtožencu signal, kdaj bo prišel njen mož in povedala je tudi obtožencu, da se je njen mož zbudil.

Comley je rekel nadalje, da izgleda tako kot da se hoče kaznovati nerazumno žival, če se hoče napraviti Wade-a odgovornim za umor, kajti mladič ni duševno normalen.

Pri koncu obravnave je bil spoznan Wade od porotnikov krivim umora po prvem redu.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasedeno po italijanski armadi.

Včeraj smo računali za pošiljate italijanskih lir po sledečih cenah:

50 lir		\$ 2.30
100 lir		\$ 4.10
300 lir		\$11.70
500 lir		\$19.50
1000 lir		\$38.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej.

Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dosepe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali pa New York Bank Draft.

Tvrška Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

FRANCOSKI KABINET JE VČERAJ ODPSTOPI

Francoski kabinet je odstopil potem ko je poslanska zbornica odklonila predložitev interpelacij

Paris, Francija, 12. januarja. — Kabinet ministrskega predsednika Leyguesa je danes resigniral, sledi porazu pri nekem glasovanju v poslanski zbornici.

Glasovalo se je glede vprašanja preložitve vseh interpelacij na čas določene za tekoči mesec in ministrski predsednik je izjavil, da je njegova zahteva glede tega preložitve vprašanje zaupanja zbornice v kabinet.

Predlog vlade je bil odklonjen s 463 glasovi proti 125.

Ministrski predsednik Leygues se je takoj napotil v Elizejsko palačo ter predložil predsedniku Millerandu kolektivno resignacijo celga kabineta.

Georges Leygues, mornariški minister v kabinetu Clemenceauja, je stvoril prvi kabinet pod ministrstvom predsednika Milleranda, namreč dne 24. septembra preteklega leta, ko je odstopil Millerand kot ministrski predsednik, da prevzame mesto predsednika francoske republike.

Poročila iz Pariza v torek ponoči so napovedovala vnaprej močno potezo v poslanski zbornici, da se interpelira kabinet glede njegove politike, ne da bi se čakalo na izid konference zavezniških ministrskih predsednikov glede vprašanj, tikajočih se Nemčije, ki še vedno niso rešena. Kabinet, kot se je glasilo, je bil odločno proti temu, da bi se razpravljalo o njegovi politiki v sedanjem času vsprico skorajšnje gotovosti, da bo posegla debata na polje inozemske politike, kar pa bi nikakor ne bilo zaželjivo preden bi se sestali zavezniški ministrski predsedniki, kojih konferenca se bo pričela dne 19. januarja. Voditelji med poslanci so bili, kot se glasilo, voljni odpovedati se razpravi glede mirovne pogodbe, vendar so odklonili vsako zavlačevanje interpelacij, tikajočih se državnega proračuna.

V francoskih političnih krogih se je pred kratkim precej špekuliralo glede osebe naslednjega ministrskega predsednika Leyguesa v slučaju, da bi bil njegov kabinet poražen in med odličnimi imeni, katera se je imenovalo v te zvezi, je bilo ono prejšnjega predsednika republike, Poincarreja. Pri volitvah, ki so se vršile zadnje nedelje, je bil Poincarre izvoljen v francoski senat.

McADOO PRI FORDU.

Detroit, Mich., 11. januarja. — Takaj se je izvedelo, da bo prejšnji zvezni zakladničar, William McAdoo, stopil v upravo Fordovega podjetja, ki se peča kot znano izdelovanje avtomobilov.

SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR

za leto 1921.

Največji slovenski koledar v Ameriki in edini za

40 CENTOV

(s poštnino vred)

Pošljite ga sorodnikom in prijateljem v Jugoslavijo.

Cena za Jugoslavijo ista.

Vsebuje povesti, članke razprave, potopise, kolo itd. — Krasne slike. V zalogi ga ima le še par sto istisov:

Slovenia Publishing Co.,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

BOLGARI HOČEJO IMETI MACEDONIJO

Tej aspiraciji nasproti pa stoji vedno rastoče razpoloženje za jugoslovansko konfederacijo.

Paris, Francija, 12. januarja. — Bolgarski iredentizem je okredotočen na tri pokrajine, glede katerih se glasi, da živi sedaj tretji na bolgarskega plemena pod tujim jarmom. Te tri pokrajine so: Dolenja Dobrudža, ki je sedaj rumunska; Macedonija z 1,500,000 Bolgari, od katerih jih je 300,000 pod grško vladjo, dočim so prišli ostali pod srbsko ter iztočna in zapadna Tracija, ki sta obe grški in kjer je bilo leta 1912 skoro 300 tisoč Bolgarov ter nad 118,000 mohamedanskih Bolgarov ali Pomakov, odkoder pa je bilo od onega časa naprej pregnanih dosti Bolgarov.

Dolenjo Dobrudžo si želi Bolgarska v glavnem, ker meji na Donavo ter Črno morje. Tracijo, posebno zapadno, hočejo Bolgari ne toliko radi bolgarskega prebivalstva, temveč ker je Bolgarska še vedno prepričana, da ima pravico do izhoda na Egejsko morje. Dobil je Dedeagac leta 1913, a bi veliko rajše imela Kavalo, ki je postala v istem letu grška. Sedaj pa je izgubila Bolgarska celo Dedeagac.

Zenica v očesu Bolgarske pa je Macedonija, ki je rojstni kraj njenih številnih mož in radi katere je vojevala in izgubila dve vojni. Prebivalstvo te mešane-pokrajine obstaja soglasno z bolgarskimi statistkami iz naslednjih elementov: 1,500,000 Bolgarov, 540,000 Turkov, 253,000 Grkov, 184,000 Albancev ter 117,000 Rumuneev.

Da dobe to pokrajine, koje doline so v številnih slučajih zibelka najčistejšega bolgarskega domoljuba in kjer so Bolgari videli v resnici prevladujoče plemo, se je zgradilo mogočno propagando ter bojno organizacijo, ki ima svoje podružnice po celi Bolgari in ki je pogosto v stanu postaviti se sami vladi po robu.

Bila pa bi naravnost samoderilna politika, če bi ostala Bolgarska odkrito sovražna napram vsem svojim trem sosedom. Velik del prebivalstva, sit vojne ali pravzaprav poražen v vojni, se je naveličal neprestane agitacije macedonske organizacije, koje sovražstvo tako proti Srbom kot proti Crkom je videti rečno. Ustvarjenje mogočnega jugoslovanske države je dejanski izpremenilo vse izgleda na Balkanu. Vzeti Srbom Macedonsko se ni zdelo Bolgarom izven meja možnosti a sanjati o tem, da bi jo vzeli Jugoslovanom, ki so trikrat tako številni kot Bolgari ter nič manj bojoviti, je naravnost blaznost.

PRAVILJO, DA JE LENIN NEVARNO BOLAN.

Zidovska poročevalna agentura v New Yorka je dobila od svojega posebnega zastopnika v Moskvi poročilo, da je sovjetski ministrski predsednik Nikolaj Lenin nevarno zbolel. Brzjavka se glasi: — Ravnokar sem izvedel iz zanesljivega vira, da je Lenin nevarno zbolel. Trije najboljši nemški specialisti so včeraj odpotovali iz Berlina v Moskvo.

PREDNO SE ODLOČITE

za svojo družino sorodnika ali prijatelja naročiti vsi listek, ali poslati denar v domovino, da si ga potnik sam kupi, pišite najprej za tozadevna pojasnila na mano in zanesljivo tvrdko FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

DELAJSKE RAZMERE NEKOLIKO BOLJŠE

INDUSTRIJALNE RAZMERE V TOLEDO SO SE ZELO IZBOLJŠALE. — VELIKE AVTOMOBILSKE NAPRAVE BODO OTVORJENE 1. FEBRUARJA.

Toledo, Ohio, 11. januarja. — Značilno izboljšanje z ozirom na nezaposelnost v primeri s tednom nazaj je bilo opaziti, ko so se zastopniki trgovcev in industrijalec danes zbrali v Commerce Club na prošnjo Cornell Schreiberja, potem ko je veliko število mož, ki so služili prej v armadi tekotom svetovne vojne, zahtevalo od župana delo.

Objavljeno je bilo, da so oni, ki so prisostvovali zborovanju, zastopali najbolj različne industrije ter podjetja in da je bil vsled tega na razpolago natančen pregled dejanskega položaja.

Pred enim tednom je znašalo število nezaposlenih v Toledo 27 tisoč mož, soglasno sporočilom uradnikov Central Labor Union. Skrbno čekiranje seznama danes pa je pokazalo, da znaša število danes manj kot 15,000.

Ugotovilo pa se je, da so številni mladi ljudje zapustili mesto ter se vrnili domov v majhne kraje in vasi, kjer bodo ostali, dokler ne bodo tvornice zopet odprte.

Naprava za izdelovanje avtomobilov Willys-Overland družbe se pripravlja, da prične krog prega februarja zopet z obratovanjem. Številne nadaljne velike tvornice, ki so bile deloma ali popolnoma zaprte skozi zadnjih par tednov, so tudi že določile datum za zopetno otvorjenje. Otvorjenje "blank" departmeta Libbey Glas Manufacturing Company prihodnji ponedeljek bo dalo dela 1100 delavcem, kot je bilo objavljeno.

Veliko število naprav za avtomobilske pritiskline in dele, ki obratujejo v zvezi z Willys-Overland družbo, so zaključile svoje inventiranje ter le čakajo na obvestilo iz glavnega stana, da prične zopet z obratovanjem.

Na današnjem zborovanju je bila zastopana slehrna panoga industrije in vsaka dobrodelna organizacija v tem mestu.

AMERIKANEC POROČA O STANJU AVSTRIJE

Finančna pomoč je za rešitev Avstrije neobhodno potrebna. — Zveza z nemško republiko.

Washington, D. C., 12. jan. — Ameriški komisar na Dunaju, Hugh Frazier, je danes sporočil državnemu departmantu, da bo avstrijska vlada prisiljena povečati vse svoje posle zaveznikom, ker ji ni mogoče ugoditi delavskim zahtevam.

Delavci zahtevajo vsak dan večje plače, stavke so na dnevnem redu, živijo pa ni od nikoder. Vsled splošnega pomanjkanja je vlada odstopila takoj po 15. januarju.

Obenem s tem poročilom je pa dobil državni department tudi vest, da namerava sklicati vlada gospodarsko konferenco, katere naj bi se vdeležili zastopniki Avstrije, Jugoslavije, Čehoslovaške, Rumunske in Madžarske. Navzorač naj bi bili tudi zastopniki zavezniških vlad.

Gospodarska konferenca je za enkrat edino upanje vodilnih krogov. Če se bo vršila ali ne, je seveda drugo vprašanje.

Tukajšnjega državnega departmeta ni prav nič presenetila vest, strijo nobene pomoči, če se za vsaj da namerava dunajska vlada odstopiti.

Ameriški strokovnjaki na mišletih o tem ničesar slišati.

JAPONEC USTRELIL AMERIKANSKEGA ČASTNIKA.

Tokio, Japonsko, 11. januarja. — Iz Vladivostoka poročajo, da je neki Japonec ustrelil glavnega inženirja ameriške bojne ladje "Albatross", ko se je slednji vračal iz mesta. Ameriški častnik je bil takoj mrtev. Oblasti bodo vedle strogo preiskavo.

ARGENTINSKI SOCIJALISTI SO ZAVRNI LI INTERNACIONALO.

Bahia Blanca, Argentina, 10. januarja. — Danes je bil na tukajšnji socijalistični konvenciji zavrnjen predlog, naj bi se argentinsko delavstvo pridružilo moškvi tretji internacionali. Glavni so bili oddani v razmerju treh napram enemu proti predlogu.

ČUDNA USODA,

Paris, Francija, 12. januarja. — Takaj je osepela dvajsetdesetletna starica Madelajna Bress, — Značilno je, da je bila ona prva ženska na svetu, ki je dobila doktorski naslov. Nesrečnica je zapuščena od vseh ter je brez denarja.

razni konferenci v Versailles so preostano za'rejali, da ni za Avstrijo nobene pomoči, če se za vsaj da namerava dunajska vlada odstopiti. Ostali zavezniški pa niso slišati.

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in zlorabe, vsak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane zapreke starim izkušnim in premožnim tvežkam; kako bo pa malimi, nezkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljate se zadnji čas po novi zvezi in na novi način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Včeraj smo računali za pošiljate jugoslovanskih kron po sledečih cenah:

300 kron		\$2.35	1,000 kron		\$ 7.50
400 kron		\$3.10	5,000 kron		\$37.25
500 kron		\$3.85	10,000 kron		\$74.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dosepe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrška Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

NEWSPAPER PUBLISHED BY
ELEVEN PUBLISHING COMPANY
(a corporation)
RANK SAKER, President
LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
12 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsak dan izvenredno in praznikov.

En celo leto vlika 100 k. Amerike	En celo leto vlika 100 k. Amerike	En celo leto vlika 100 k. Amerike
En celo leto vlika 100 k. Amerike	En celo leto vlika 100 k. Amerike	En celo leto vlika 100 k. Amerike
En celo leto vlika 100 k. Amerike	En celo leto vlika 100 k. Amerike	En celo leto vlika 100 k. Amerike

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$2.00

Advertisement at agreement
Special rates for advertising in this paper. Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da so nam tudi priložne nove hišne znamke, da hitreje najdemo naročnika.

GLAS NARODA
12 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 3876

Razoroženje.

Gibanje za razoroženje se deli povsem naravno v dve fazi. Prva faza ima opravka s politiko vlad. Vlade nočejo razorožiti ali prekiniti s tekmovanjem v oboroževanju, razen če bo prišla vsaka posamezna do prepričanja, da bodo vse ostale vlade igrale pošteno in od krito igro.

Druge faza pa oostaja v ustvarjanju mogočnega in odkritega javnega mnenja. To ni tako lahko kot se včasih človeku dozdeva, kajti čeprav si navaden narod po celotni svet ne želi vojne, je njegov odpor proti oboroževanju in vojni povsem lahko premagati s pozivi na nečimurnost, strah ali plemenske predsodke.

Kakorhitro prične, se bo krog končal v samem. Mi se oborožujemo proti splošni nevarnosti in v namenu, da opravičimo to oboroževanje, si izberemo kak poseben narod kot strašilo. V sedanjem času sta le dve sili na svetu, ki se moreta meriti z Združenimi državami na kopnem ali na morju. Ti dve sta Anglija in Japonska. — Le korak je, katerega je mornariški tajnik Daniels še storil, da zgradi našo mornarico z mornaričama obeh omenjenih držav v mislih. Neizogibno pa je, da bosta ti dve sili storili svoje korake ter izpolnili svoje mornaričevje v mislih.

Dogovor, da se ne poveča oboroženja ali dogovor, da se ga zmanjša, bi bilo mogoče doseči, če bi bil vsak narod zastopan na konferenci po delegatu velike modrosti ter neomejene polnomoci. Filozofski kralji Platona bi lahko rešili svet med juho ter dezertom. V obstoječem svetu, ki je vse prej kot idealen, pa se čelo vprašanje osredotočuje na uravnave čele serije najbolj delikatnih ravnotežij. — Noben narod ne bo izročil kake prednosti, razven če bo dobil zanjo še večjo prednost. Težko bo dobiti narode za to, da izročijo sedaj kake prednost v zameno za večjo prednost, v petindvajsetih letih od sedaj naprej.

Državniki so izpostavljeni pritisku vsakovrstnih skrivnih uplivov, med katerimi je večina odkrito materialistična. Obstajajo interesi, katerim je treba služiti sedaj ali pa nikoli in katerim se gotovo ne bo služilo, če se bo zmanjšalo oboroževanje tega ali onega naroda ali če se bo razveljavilo možno bodočo mornariško superiornost tega ali onega naroda. Če bi se ustavilo grajenje bojnih ladij v sedanjem trenutku, bi ostala Anglija vladarica morja. Če bi se ustavilo grajenje bojnih ladij pet let od sedaj naprej, bi bile Združene države prve. Čas, izbran za pričetek razoroženja ter naglica, s katero naj se to razoroženje vrši, sta važna faktorja; od katerih je odvisno začasno nadkriljevanje tega ali onega naroda. Vseled tega obstaja nevarnost, da bi se izjalovila katerakoli konferenca, ki bi se pečala izključno le z razoroženjem.

V prvi vrsti ni treba dogovora, da se narodi ne bodo pripravili na boj, temveč dogovora, da se odstrani vzroke za vojno. Kakorhitro se bo odstranilo vzroke, se bo zelo lahko izvedlo tudi program razoroženja. Sedaj je izmed velikih vzrokov za nadaljnje vojne pomanjkanje centralne zakonodaje ter primernega centralnega sodišča.

Celega procesa pa ni mogoče izvesti naenkrat, temveč počasi in stopnjeno.

Kampanje, katere se vodi v zadnjem času za splošno razoroženje, so hvaljevredne, a vse navdušenje, s katerim se jih vodi, more le malo koristiti ter doseči za navdušenjem mora stati na črti in za narotom mora stati organizacija, ki je tudi v stanju izvesti ta načrt.

Le na ta način bo mogoče rešiti kočljivo vprašanje razoroženja na zadovoljiv način.

Dopisi**Milwaukee, Wis.**

V Prosveti je bil dne 28. decembra priobčen dopis, ki se bavi z našo predstavo "Gadjje gnezdo". Katera se je vršila dne 19. dec. Dopis nosi podpis "Ljubitelj dramatične". Ako bi se bil dopisnik podpisal sovražno dramatično, bi mu sploh ne odgovarjali, tako pa se hoče samo norčevati, radi česar ne moremo molčati, da ne bo javnost napačno informirana. Odgovoriti hočemo dotičnemu zavijanju dopisnika od točke do točke ter mu stvarno dokazati, da ga je k dopisu vodilo sovraštvo ali pa ljubosunje, kajti v enem stavku podpira to, kar je v drugem zidal.

Naprej dopisnik piše, da je igra "Gadjje gnezdo" vzeta iz povesti pisatelja Fr. Levstika. — Resnica je, da je povest spisal znani pisatelj Vladimir Levstik.

Nadalje piše: Povest je bila pred kratkim priobčena v nekem starokrajsem časopisu. — V starokrajsem časopisu je nismo čitali, ampak v 6-9. snopcu Narodne knjižnice ter je bila ponatisnjena pred kratkim v dnevniku Enakopravnost v Clevelandu.

Nadalje zatrjuje dopisnik, da je stranska stvar, kako so igralci izvršili svojo nalogo, ampak je glavna stvar, ker "se nahaja stvare v naši naselbini". — Ravno s tem dopisnik naravnost pove, da njemu ni za kritiko, ampak da mu je samo zato, da izlije svoj žol na osebo, ki je igro sestavila iz omenjene povesti.

Dopisnik nadalje trdi, da mu je povest neznan, vžle tem pa, da je v njej morebiti kaj dobrega, igra iz nje je pa slaba in da jo je ravno radi tega nemogoče ocenjevati. — Ako bi bil "prijatelj dramatične" le nekoliko logičen, bi se potem ne osmelil igre ocenjevati, ako najprej trdi, da je ne more. — Kako zamore dopisnik trditi, da je bila igra natisnjena v starokrajsem časopisu, ako jo sploh čital ni?

Potem piše ta korenjak izza plota: Mi smo narodni in ostanemo tak, kolikor to dopuščajo naše mednarodne ideje. (S tem misli dopisnik sebe in še morebiti prijateljev.) — Kako je ta stavek mogoč? Jaz sem naroden in mednarodni. To se sliši ravno tako kot bi rekel, jaz sem učenjak in tepec obenem.

Dopisnik nadalje piše, da je bil prizor, v katerem se Kastelki sanja o Kristusu, mučen za vse nas, ki nismo slučajno pozabili doma svojih glav. — Žal, da je bil ravno on isti, ki je pozabil doma svojo glavo, kajti drugače bi ne mogel pisati takega protislovja! Sanje so vendar vsakomur proste in če se enemu sanja o Kristusu, drugemu pa o hudici, kdo zamore to ubraniti? Ako je imel dopisnik ukeša odprta in je znal čitati programe, bi moral ločiti sanje od realnosti in vsebino govora od pohujšanja!

Posebna nelogika se zrcali iz sledečega stavka: V igri se vzbuja narodno sovraštvo, Kristus pa

govori o miru in ljubezni. Kako je to mogoče, da bi bila igra šovinistična, in da bi vzbujala sovraštvo, mir in ljubezen obenem? In da se skrje dopisnik pod plašč, omenja potem nekaj iger, ki so se predstavljale v naši naselbini, v katerih igrah se dobe prizori iz gostilne; ali je "zajee izza plota" pozabil ali nemenoma opustil eno predstavo pred igrami, katero omenja, kjer se je tudi pilo vince sladko ter se na njej streljalo in se bojevalo proti Lahom? Po njegovemu mnenju je morala biti ta ista igra dobra, skoraj da sodimo zakaj!

Da bi strahopetni dopisnik za belil igro s svojim devrkon, piše, da spada igra med one pobežne duše, kateri hočejo odstraniti razredni boj z lepimi frazami. Ako bi ne bil "prijatelj izza plota" pozabil svoje glave doma, bi bil moral videti, da v igri sploh ni ničesar o kaki veri ali brezveri, ampak da je v njej le boj in trpljenje kmetice, matere, ki se upira z vsemi sredstvi proti transtvu vladajoče klike v Avstriji in da se bojuje proti onim, ki bi jo radi pogladi iz rodne grude. Kmet je ravno tako proti zatiranju in izkoriščanju kot delavec in se ravno toliko zaveda razrednosti kot delavec. Kdor kriči na eni strani, delavec in kmet imata skupne interese, na drugi strani pa zaničuje boj kmeta, ta je navaden nevednež in tepec ter coklja razrednemu boju.

Nato se spoditka dopisnik nad prizorom v zakopih v Karpatih, češ, da se je tamkaj streljalo. — Po mnenju dopisnika bi se v zakopih bilo najbrže moralo moliti, ker ne pove, kaj bi bili morali vojak delati v zakopih, mesto da so se zgražali nad mrtvijo vojne in se rotili proti onim, ki so jih poslali tja.

Ker se v igri obenem kaže, kako se je ljudska volja spremenila v jezo, proti grabežljivosti Italije, zato se dopisnik spoditka nad tem prizorom. Po njegovem mnenju bi se bil moral kazati prizor, kako je bilo ljudstvo veselo, da hoče Italijo podjarmiti tretjino slovenskega naroda. Vsak pošten človek in tudi vsi pravični socialisti razen italijansko narodno šovinističnega in dopisnika, so proti krivici, ki se je zgodila Slovincem, a "prijatelj dramatične in Italije" v

di v tem pohujšanje in bi najbrže viedl, da bi Italija podjarmila ves svet!

Da se skrje dopisnik pod plašč, omenja potem nekaj iger, ki so se predstavljale v naši naselbini, v katerih igrah se dobe prizori iz gostilne; ali je "zajee izza plota" pozabil ali nemenoma opustil eno predstavo pred igrami, katero omenja, kjer se je tudi pilo vince sladko ter se na njej streljalo in se bojevalo proti Lahom? Po njegovemu mnenju je morala biti ta ista igra dobra, skoraj da sodimo zakaj!

Ker se dopisnik dela tako neznanosno učenega, ga prosimo, nam pokaže svojo učenost ter spiše take igre, da bodo naredile iz ljudi same angele. In mi, ki se vsi čutimo, da smo pouka potrebni, jih bomo do največjim veseljem igrali. Prosimo dopisnika, naj gre hitro na delo ter nam pripravi igro, in mi bomo vsi ponižni njegovi učenci, ker si vsi želimo dospeti do višje izobrazbe.

(Odobreno soglasno na 891.)

Za dram. odsek dr. Lilijskega Medle, predsednik Frank Medle, tajnik John Pušavec, blagajnik.

Brooklyn, N. Y.

Zadnja tamburaška zabava, katere se je vršila dne 28. novembra 1920, je izpadla v najlepše zadovoljstvo. Člani in članice "Kluba Slovenskega Naroda" so se zabavali od ranega poldnega do pozno v noč. Mlado in staro, vse se je vrtele ob harmoniki in ob zvokih brooklynskega Tamburaškega zbora.

Ker je bila zabava res lepa in domača, je odbor sklenil, da priredi dne 15. januarja zopet začetni večer in to z dobro kuhinjo in — kapljico. Na zabavi bo okoli 75 dobitkov. Vsak bo nekaj deležen. Izborna godba za ples, kranjske klobase, domači bobbi, flanceti itd. Cenjeno občinstvo je vljudno vabljen v soboto, 15. januarja zvečer točno ob 8. uri na Irving Ave. in Starr St. v Brooklynu v dvorano M. Raucha. Na veselo svidenje!

Odbor K. S. N.

Slovenske novice.**Joliet, Ill.**

Družini Andreja Štirin, 1013 N. Chicago St., je umrla 7 mesecev stara hčerka Angelica.

Rojenice so vsovale v domu urednika "Glasila KSKJ" g. Iv. Zupana na 713 N. Broadway in jo donesele krepkega dekca, ki je našel sestrico in šest bratev. — Družini g. Antona Libersher, vogal Broadway in Marble St., so rojenice prinesle brhko deklico.

Poročno dovoljenje sta dobila v okrajnem sodišču dva para iz Rockdale, ki sta: Anton Zupančič, 25letnik, 833 Otis Ave., in Johana Murm, 23 let stara, od istotam; potem Anton Sušteršič, 30 letnik, in Antonija Gerdin, stara 31 let. Pa bo spet ohect!

Rojak Mihael Gosak si postavlja krasno hišo ob Woodruff cesti. Ako bo vreme ugodno, bo v par tednih že pod streho.

Sheboygan, Wis.

Ko je na Novega leta dan šla soproga Geo. Grgiča v cerkev, ji je na stranskem hodišču (side-walk) spodrsnilo po ledu in je padla tako nesrečno, da si je zlomila roko. Gospej Grgič želimo hitrega okrevanja.

V St. Nicholas bolnišnici je bil operiran za kilo Joseph Slak. — Rojakinja Starič pa je morala prestati dve zaporedni operaciji na slepiču. — Rojakinja Franciška Baš boleha že nad leto dni. Pred kratkim pa jo je zadel mrtvoud, tako da je izgubila govor in je le malo upanja, da še kdaj popolnoma okrevaja.

Zadnji čas se je naselilo v naše mesto precej nežnih cvetk iz stare domovine. Kot vse izgleda, bodo naši fantje pridno segali po teh cvetkah. Komaj da se je pričel predpust, že smo imeli dve poroki, a v tekstu so baje dve nadaljnji. Prva dva novoporočena sta Hrva. Druga dva novoporočena pa sta Anton Smrke in Uršula Zupančič, ki je pred kratkim dospela iz stare domovine. Smrke je zelo poznan med tukajšnjimi rojaki; istotako si je pridobila njegova izvoljenka v kratkem času veliko prijateljev, kar dokazuje velika vdeležba na svatbi. Novoporočencema želimo obilo sreče v

novem stanu. Še več žlahtnih slovenskih cvetk je na potu iz stare domovine v našo naselbino; pa bati se je, da bi to zavohal tisti Terbovčev Tone — saj veste, tisti, ki ima vedno smolo.

Virginia, Minn.

Deputy Game Warden G. Wood bo prišel pred veliko poroto. Rudolph Zidar ga je namreč tožil, da je povzročil smrt njegove brata John Zidarja. Zadevo je razsodil sodnik C. A. Graham.

John Klobučar je osumljen, da je v družbi treh tovarišev vdrl v neko stanovanje na severni strani mesta dne 8. junija 1919, tam napadel in pretepel Nick Vukeliča ter pobral strankam v hiši denarja v znesku \$1825. Ker se ni priznal krivim, je bil stavljen pod varščino \$2000, ki je pa ni mogel položiti. Dva njegovih tovarišev sta že obsojena, namreč Paul Drašković na 5 let, C. Čop pa na 10 let ječe. Četrtega roparja, Johna Marjetiča, še iščejo.

Aretiran je bil Rudolph Zidar, ker je imel v kovegu nekoliko sladke kapljice. Ker se ni javil pri sodišču ob določenem uri, je zapadla varščina v znesku \$25.00.

Buhl, Minn.

Mesnico je odprl Anton Markovič v svoji lastni hiši na State St.

Mountain Iron, Minn.

Staršem John Sutič je umrl sinček Jožef.

Nekaj številč o češki armadi.

V ministrstvu narodne obrambe služi 954 civilnih oseb (kanclerstov in slug) in 787 vojakov, med temi 17 generalov, 43 polkovnikov, 68 podpolkovnikov. (V avstroogrski monarhiji je bilo 1918 leta v vojnem ministrstvu vseh oseb 508). Francoska vojaška misija v Pragi sestoji iz 223 oseb, ki imajo 27 avtomobilov na razpolago in stane letno 13 milijonov. Pri češkoslovaški ženijski poročencema želimo obilo sreče v

Peter Zgaga

Sredi decembra so se dvignili trije ameriški častniki z razkoplovom v zrak. Na določeno pot se niso mogli podati, ker balona ni mogoče voditi ampak je njegova smer odvisna od smeri, v kateri piha veter.

In veter je res prav pošteno pihal, tako da jih je zanesel daleč v severni del Kanade. Po več dneh blodnje, pomanjkanja in trpljenja se jim je posrečilo stopiti v stik s civiliziranim svetom.

In kakorhitro je bilo to doseženo, so se začeli smatrati junakom. Vsak je hotel biti boljši in pogumnejši od svojega druga. To je bil najbrže tudi vzrok, da je eden med njimi, Hinton, pisal svoji ženi dvoje pisem, v katerima je poveličeval samega sebe ter dolžil svoja dva tovariša strahopetstva.

Žena, vzrejena v ameriškem duhu, je prodala za drag denar pismi nekemu newyorškemu listu, ki ju je objavil.

Kakorhitro je drugi razkoplovec izvedel, da je bil v objavljenem pismu ponižan in obrekovan, je skočil na Hintonov ter mu s svojo močno pestjo napravil precej veliko buško pod oesom.

Zrakoplovci se vračajo. V par dneh bodo v New Yorku. Značilno za sedanje razmere je pa dejstvo, da javnost stokrat bolj zadržano buška pod Hintonovim očesom kot pa vse naporno potovanje treh izgubljenih in zopet najdenih zrakoplovcov.

Ni pomoči. Svet je tak in bo tak ostal. Nekdo je imel pokojni Ivan Cankar v ljubljanskem Mestnem Domu jako zanimivo predavanje. Občinstva je bilo le malo, večinoma študenti in študentke. Tedaj je bilo namreč pri študentih moderno čitati in poslušati Cankarja.

In po globoko zasnovanem predavanju ni mogla mlada, "inteligentna" gospodična drugega reči kot: — Cankar bi bil lep fant, če bi si tiste lase malo pristrigel.

No, sedaj ima pa dunajska vlada enkrat dosti, ko nima ničesar več.

Poznam rojaka, ki dela stroj, kateri se bo sam vrtel.

— Samo zagnati ga bo treba — pripoveduje onim, ki ga hočejo poslušati, pa bo šel sam od sebe leta in leta.

Že več let sedi večer za večerom v svoji delavnici in dela neumorno. In zadnjič je res sestavljal tak stroj. Krasno delo; vsak posameznik del nosi znake neumornosti in potrpljenja. Jaz mu iz srea čestitam. Škoda, da ima stroj eno malo, majheno napako: ne vrti se.

Klerikaleci so razbili v Ljubljani s smrdljivimi bombami neko socialistično zborovanje.

Čudno, da ne zna ta klerikalna sodrga držati jezika za zobmi.

Lahek način, kako dobiti denar, je podedovati ga.

Slaba ponaredba je pogosto boljše kot pa resnična stvar.

— Ali boš povabil Tomaža na kretjeto?

— Ne, pred dvema leti sem ga povabil, pa je zlodey res prišel.

221 častnikov. Telegrafski polk, 1720 mož, ima 17 polkovnikov, 3 podpolkovnike in 3 majorje. Letalec, 3883 mož, ki imajo 2 generala, 13 polkovnikov, 12 podpolkovnikov in 22 majorjev. Sanitetni zbor šteje 1000 mož in 4 generala, 61 polkovnikov, 35 podpolkovnikov, 45 majorjev. V celoti šteje češkoslovaška armada v mirnem stanju: 65 generalov, 537 polkovnikov, 834 podpolkovnikov, 1552 majorjev, 2911 stotnikov, 2812 nadporočnikov, 1772 poročnikov, 640 podporočnikov, 14,470 poklicnih podčastnikov in 123,616 mož ter 34,814 konj. Za leto 1921 so določeni stroški za vojaštvo 2 milijardi 968,890,110 češkoslovaških kron. Priprava na svetovni mir.

Senzacionalna vest o rapalskih pogajanjih.

Iz dobro poučenega vira se je izvedelo o poteku pogajanj v San Margheriti sledelci: Ententni zastopniki so na našo mirovno delegacijo silno pritiskali in izjavili da bode konferenca ambasadorjev v Parizu aplicirala Londonsko pogodbo, ako se ne doseže sporazum. Dvakrat so pogajanja zastala in obakrat so uveljavljali svoj upliv. Najprej je prišel k naši delegaciji angleški poslanik in izjavil da želi angleška vlada v jadranskem vprašanju sporazum. Idrijo je dr. Trumbič energično branil. Medtem je vstal demokrat dr. Stojanovič in odšel ven. Govori se, da je zunaj izjavil italjanskim častnikom: "Če misli kdo, da se bomo Srbi vojskovali zaradi Idrije, se moti". Grof Sforza drugi dan v vprašanju Idrije ni popustil in se je moral dr. Trumbič udati. V vprašanju, komu naj pripade Snežnik, nobena stranka ni hotela popustiti in so se pogajanja v drugič prekinila. Nato so izjavili naši delegaciji angleški, ameriški in francoski zastopnik, da bodo smatrali za kriveca tistega, ki prekine pogajanja. Tudi v tem vprašanju je morala naša delegacija popustiti. Uspela je pa, da pripade luka Baroš s Sušakom naši državi, za kar je morala dati koncesijo za Zader.

Rapalsko pogodbo sta podpisala samo dr. Trumbič in regent, ostali ministri so samo pristali na pogodbo, minister dr. Korošec še le potem, ko je bila pogodba že podpisana, pa s protestom, ker pogodba prepušča pri načelom naravnega prava velik del naše zemlje in našega slovenskega in hrvaškega naroda proti njegovi volji nacionalno tuji državi. Njegova stranka bo vedno zahtevala da se njegovi bratje in njegova zemlja združijo z nami. A ker sedanji položaj zahteva, da svojemu narodu zagotovimo mir s sosedi in naši državi vsestranski notranji razvoj, pristane na sammargeritski sporazum s tem protestom in težko bolestjo v srcu. Dr. Korošecv protest je v političnih krogih napravil velik utis.

Radičevci in 'samostojna'.

Med Radičevci in Samostojno kmetijsko stranko je mnogo sličnosti in mnogo razlike. Podobni sta si v tem, da sta obe zapisani smrti, ker obe agitirata s praznimi besedami, nezmožni za vsako pozitivno in resno delo za gospodarski napredek kmetijskega stanu. V obeh vrstah se nahajajo veliki kričarji in pretepači, ki hočejo na nasilen način s terorizmom dokazati veljavo in potrebo svoje stranke, ker z duševno silo in pametjo tega ne morejo. Obe sta si končno podobni v tem, da nastopata bahato, samostojna pa še s harmonikami. Močno pa se razlikujeta v sledečem: Radičeva stranka ima duhovitega voditelja, četudi se včasih zdi abnormalen, samostojni pa duševne pritlikovec. Radičevci imajo velikopotezen, čeravno v sedanjih razmerah neizvedljiv državnoopravni program, ki zna zavesti strankine pristake samo v veliko nesrečo, hrvaški narod pa oškodovati, samostojni pa nimajo nobenega programa in tu kot poslušen otrok dosledni, pa slabotno sledijo centralističnim in laži-avtonomičnim demokratom. Med voditelji Radičevcev se nahajajo kmetje, ki so prepričani, da bodo za hrvaškega kmeta res kaj dobrega storili, med samostojneži so pa voditelji znani liberalni gostilničarji, liberalni mesarji in liberalni trgovci, ki ne mislijo resno na kmeta, ampak na lek za umirajoči liberalizem na deželi in na izvoznice. Med Radičevci je mnogo nevednih, politično nezrelih ljudi, ki vrjamejo, da more država obstati brez davkov, brez uradništva, brez orožnikov itd., med samostojnimi je pa poleg stare liberalne garde samo še manjši del zapeljanih, v jedru pa dobrih ljudi.

Krščansko - socijalni blagri.

Ljubljanski "Naprej" poroča: Pred dobrim mesecem so bile na Dunaju državnozbornske volitve, na katerih so zmagali krščanski "socijalisti". Ti so pred volitvami obetali ljudem vseh sedem blagrov iz nebes, ako dobe večino socijalne demokrate so pa psovali, kot največje škodljivce in zločince, češ, da so oni edli krivi vsega gorja, katero tlači Nemško Avstrijo.

Sedaj je minil en mesec krščansko socialne vladavine, a glej čudo: krščansko-socijalni blagri so izpadli popolnoma drugače, kakor so to pričakovali lačni Dunajčani.

Obetali so jim lepe, krhko pečene kiflice iz bele pšenične moke dali so pa gladnemu ljudstvu popolnoma neužitno koruzen kruh s 50 procenti koruze in zdravju škodljivih koruznih lupin. Obetali so ljudem čenejša živila a dali so jim pa sladkor za sto procentov dražji, in niti tega ne dovolj. Obetali so izboljšanje prometa, ustvarili so pa na železnicahtake neznozne razmere, da je vsak dan kaka proga zaprta, ker so delavci lačni in zaradi lakote štrajkajo. Vrednost denarja je pa padla tako, da se dobe štiri krone za eno jugoslovansko, dočim mi pravimo, da niti jugoslovanska krona ne pomeni bogvejak.

Tako izgledajo blagri krščansko-socijalne vladarske močvosti, s katerimi bi radi osrečili tudi naše ljudstvo. Toda pri nas bo padla odločitev nekoliko drugače!

Habsburžani naj pridejo na pomoč.

"Slovenec" piše: — JDS je v svojih predsmtnih kričih postala skrajna zabavna. Domišljija njenih voditeljev, ki iščejo po celotni svetu kaj, s čimer bi bilo mogoče rešiti vsaj nekaj glasov za JDS pri volitvah, deluje s fenomenalno silo. Vsak ve, da Habsburžani upajo na to, da dobijo nazaj Avstrijo in Ogrsko. Vsak pa tudi ve, da je vspricho zveze med bivšimi deželami monarhije ustvarjen trden jezoper te blazne namene. Spricho tega se mora človek samo smečiti ko bere v njihovem časopisu izvirna poročila, dolga kakor kinematografski film, o habsburški zaroti. — Izvirna so ta poročila res, ker so pogruntana v uradništvih teh demokratičnih listov. Pomislite: Habsburška zarota se pripravlja na odločilen udarec že v najkrajšem času. Kdo ni vsa zapleten v to zaroto? Horty, tirolski strelci, razni bivši avstrijski knezi, "Reichspost", in drugi. To vse razkriva to časopisje in ve celo za tajne šifre zarotnikov, samo ko gre za Jugoslavijo, pa jih zapuščajo njihova domišljija. Tukaj samo namigavajo in sumničijo: — Njihove zveze z Jugoslavijo so izvrstno organizirane. — Ta organizacija vzdržuje tajne zveze z Radičevci in z govornimi klerikalnimi krogi v Sloveniji. — Omrežje agentov je po Hrvaški jako razpršeno, pa tudi v Sloveniji imajo svoje stike. — V zadnjem času, kakor izgleda, tik pred važnimi udarci zarotnikov, se je posrečilo zaroto vsaj deloma razkinkati. — Rapalski sporazum izkoriščajo v Sloveniji habsburški agenti in agitacijo proti državnemu edinstvu, ker razširjajo med maso vesti, da je v Santi Margheriti izdala narod belgriška vlada. — Na vseh teh primerih spozna vsak vaneček, kje je tista fabrika, kjer se je izkuhal ta grozni roman.

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

VSTANOVLJENA LETO 1888

GLAVNI URAD ELY, MINN.

INKORPORIRANA LETO 1909

Glavni odbornici:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 18th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 100, Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplaćanih smrtnin: JOHN MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
MAX KERŽIŠNIK, Box 872, Rock Springs, Wyo.
MOHOR MLADIĆ, 2903 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse stvari, tikačice se urednih zaveza kakor tudi denarne pošiljke naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pristojbe naj se pošilja na predsednika poravnane odbora. Prošnje za sprejem novih članova in bolniška spravevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovenska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilni pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrni na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Ob novem letu.

Nastopili smo leto 1921 srečni, veseli in zdravi, voščili si drug drugemu vse navskriž, da bi ga še končali tako srečni in veseli kakor smo ga pričakali. Mnogo med nami je že nekoliko bolehnih, ne popisno pa že tako slabih, da že sami nimajo več upanja, da bodo dokačali zadnji dan leta 1921. Kakor hitro se suče kazalec na uri naokrog, tako hitro se suče zdravje v naših telesih, in vedno smo v nevarnosti, kdaj se nam vsiavi kolo sreče, zdravja, in primorani smo, da se podamo v posteljo in nihče ne ve, kdaj nam bo zopet mogoče se dvigniti iz nje ali pa nikdar več. Vemo le toliko, da smo si voščili srečno in veselo Novo leto, toda koliko nas ga bode dočakalo, pa ne more nihče povedati.

Zatojati bratje in sestre J. S. K. J. pazite na vaš asessment, da boste redno plačali vsaki mesec, da se ne boste kesali, ko bo že prepozno. Agitirajte med svojimi prijatelji in prijateljicami, da naj pristopijo v našo podporno organizacijo J. S. K. J. dokler jim je še mogoče ter povejte jim in razložite, kaj je namen naše Jednote, namreč popolnoma nič drugega kakor deliti podporo svojim bolnim članom in članicam, in izplačevati smrtnine postavnim dedičem umrlih članov naše J. S. K. J.

V politiko in verske zadeve se J. S. K. J. ne vmešava in propušča vsakemu svoje prepričanje. J. S. K. J. zahteva le, da vsi poštene in pravični in da plačujejo redno svoje asesmente.

Kakor sem že omenil, se v enem letu lahko marsikaj izpremeni, tako se je izpremenilo tudi v glavnem uradu J. S. K. J. Uradniki, kateri so delovali vestno štiri leta (to je nekateri) so zapustili svoje urade in nadomestili so jih drugi za prihodnja štiri leta.

Delegatje enajste redne konvencije meseca septembra m. l. so hoteli tako in izvoljenih je bilo nekaj novih uradnikov in med njimi tudi jaz.

Prisegli smo pred zaključkom konvencije, da hočemo redno delovati le v prid J. S. K. J. S prvim januarjem smo prejeli urade srečni in veseli ter upajamo, da bomo tudi tako končali in da ne bode druge razlike od začetka in do konca našega poslovanja, kakor da bode štela J. S. K. J. veliko število več članov in članic, pa bomo z vsem zadovoljni.

Ker je pri vsaki stvari nekoliko spremembe koristno, tako je tudi koristno nekoliko spremembe pri podpornih organizacijah. Ko stare moči začnejo pešati je treba novih in se stvar zopet oživi, kar se je pokazalo ravno pri nas v državi Ohio.

Vstanovili smo novo društvo k naši Jednoti v Euclid, Ohio, in to brat Fr. Zorič (novi uradnik poravnane odbora), brat And. Bajt in jaz. Pristopilo je takoj 15 odraslih članov in članic ter 11 v mladinski oddelci, in društvu so dali ime "Napredok" in gl. tajnik jim je poslal št. 132.

Slovenci v Euclid, Ohio si niso zastoj zbrali ime društva "Napredok", kajti pokazali so s tem, ko so pristopili v društvo, do so v resnici napredni in da mislijo tudi nekoliko dalje, ne pa, kakor še mnogo naših rojakov, samo da je danes, kaj bode jutri, to mu je deveta briga.

Priporočam, da v vseh državah posnemate Slovence v Euclid, O. in glejte, da jih presenetite, da tudi kje drugje lahko kaj takega storite ali pa še bolje.

Ker so delegatje na zadnji konvenciji sprejeli predlog za "Organizatorje" in upam, da ima že vsako društvo svojega, je priporočljivo, da se potrudite in pokažete članstvu J. S. K. J. in drugim, da ne nosite imena samo na papirju, temveč, da se zavedate in da znate ime tudi porabiti v prid Jednoti in društvu.

Toraj člani in članice J. S. K. J., na delova agitacijo novih članov. Obenem bi pa prosil tudi vse one, kateri čitajo ta članek in da še niso pri naši J. S. K. J. naj upoštevajo moje priporočilo. Naj gre do takoj k tajniku društva J. S. K. J., da jih upiše za v pristop in ga vprašajo za nadaljne informacije, katere bode vsaki tajnik radevolje podal. Vse one naselbine, ki še nimajo društva spodajotega k J. S. K. J. prošnja, da se obrne na nadaljne informacije naravnost na glavnega tajnika J. S. K. J. na Ely, Minn., Joseph Pishler, kateri vam bode radevolje poslal vse informacije za vstanovitev novega društva, katerega lahko ustanovite, da vas je le 8 kandidatov ali kandidatinj in da ste vsi Slovenci ter zdravi.

Toraj člani in članice in vsi cenjeni rojaki na delo in agitacijo za J. S. K. J. v letu 1921, da pokažemo koncem leta, da smo živeli, da nismo spali, pač pa, da smo mnogo koristnega storili v prvi vrsti sami sebi in v drugič pa mnogim svojim rojakom in prijateljem.

Želeč veliko napredka, pozdravljam vse člane in članice J. S. K. J. ter ostajam Vaš sobrat

Rudolf Perdan, gl. predsednik.

Kako boste dolgo živel.

(Napisal dr. Joseph Grahek, vrhovni zdravnik J. S. K. J.)

Da si zagotovimo dolgo življenje ter si zagotovimo zdravje, moramo opravljati različne stvari vsak dan, začnši s trenutkom, ko vstanemo iz postelje. Najboljše je izpiti en kozarec ali dva dobre vode, ne pa munsajna. Ko se umijete z mrzlo vodo, pojdite na prosto ter napolnite svojo pljuča s par vdihljaji svežega zraka. Izbočite prsa kolikor vam je mogoče. Temu naj sledi dober zajtrk. Pri zajtrku je munsajni tudi prepovedan. Ne jejte stvari, ki so težko prebavljive. V prvi vrsti ne jejte prašičevega mesa. Če jeste meso enkrat na dan, je čisto dovolj. Jejte kako močnato jed, eno jajce, malo kruha, mleka, nekaj sadja in redko kavo. Najboljše je imeti pri vsaki jedi sadje, ki je nabasano s kako jedjo.

Česplje so jako dobre za človeški sistem, in poleg tega so te ne so tudi jako dobro odvajalno sredstvo. Če boste to delali, vam bo manjkati treba klicati zdravnika in vaše zdravje se bo izboljšalo. To so sicer manjše stvari, pa so jako važne. Vi se morate naučiti, kako je treba mešati hrano, a vam bo dala največ energije in da bo želodec pri tem najmanj trpel. Čim manj dela ima vaš želodec, temveč energije imate vi za svoje dnevno delo. Ne gre za to, koliko hrane zavzimate, pač pa zato, kako jo zavzimate in kakšno hrano. Nikdar ne jejte hitro. Vzeti si morate dovolj časa, da hrano dobro prežvečite ter da jo dobro zmešate v ustih s slino. Vi ne morete zahtevati dosti gorkote od prenapolnjene peči in istega tudi ne morete pričakovati od prenapolnjene želodec. In kaj boste storili če vam želodec odpove? Ne veliko.

Za obed naj bo malo več hrane. Jejte juho, meso in zelenjavo. Ne bojte se zelenjave, če je imate slučajno pri rokah. Korenje, paradižniki, repa in pesa naj bo na mizi. Nič žganja, pač pa redka kava, če jo že ravno morate imeti. Med jedjo pijte vedno vodo. Vaš sistem se mora izčistiti, in vaše ledvice jo potrebujejo za uspešno delo. Vode pa ne smete preveč piti. Prevelika množina bi namreč razredčila prebavne soku in dobili bi neprebavo. Pri vsaki jedi pijte mleko.

Večerjati tudi morate. Večerja naj ne bo tako obilna kot kosilo. Izpremembe je treba. Vsak dan kaj drugega. Ne pijte pri večerji kave, če hočete spati ponoči. Jejte redno. Jejte samo trikrat na dan in ne pijte medtem ničesar drugega kot vodo. Če ste lačni, predno greste k počitku pojejte kako oranžo, jabolko ali kako drugo sadje. Ne jejte sandwichov in ne pijte munsajna. Boljše je iti spat lačen kot pa sit. Pomislite, da je vaš želodec član unije ter da za služi respekt in negovanje. Svoj čas potrebuje za počitek kot ga potrebujejo vaše mišice in vaši možgani.

PREMEMBE ČLANOV IN ČLANIC ZA MESEC DECEMBER 1920

Društvo Srca Jezusa, šte. 2, Ely, Minn.
Pristopila: Mary Baehar, 1904; 20830; 1000; 16.
Prestopil k dru. Zvon, št. 70, Chicago, Ill. Frank Žagar, 87; 17699; 500; 27.

Društvo sv. Barbare, šte. 3, La Salle, Ill.
Pristopili: Louis Bregach, 1903; 20823; 500; 17. Louis Jurman, 1889; 20856; 1000; 32. Louisa Jerne, 1903; 20824; 1000; 17.
Zopet sprejet: Martin Baznar, 1873; 11714; 1000; 36.

Društvo Sv. Marija Pomagaj, št. 6, Lorain, Ohio.
Pristopila: Mary Jezeršek, 1902; 20838; 1000; 18.
Prestopil k društvu sv. Alojzija, št. 19, Lorain, O. John Dougan, 1885; 15605; 500; 27. Frančiška Dougan, 1886; 16152; 500; 27.
Suspendiran: John Skraba, 1874; 14304; 500; 37.

Društvo sv. Cirila in Metod, št. 9, Calumet, Mich.
Pristopil: William Zunic, 1904; 20839; 1000; 16.
Suspendiran: Martin Straus, 1879; 16009; 1000; 34.

Društvo sv. Alojzija, šte. 13, Baggaley, Pa.
Pristopili: Stanislev Bonchino, 1902; 20841; 500; 19. Leopold Bonchino, 1900; 20849; 500; 20. Mary Rak, 1903; 20842; 500; 17.

Društvo sv. Petra in Pavla, šte. 15, Pueblo, Colo.
Suspendirana: Ana Babich, 1901; 20838; 1000; 19.

Društvo sv. Alojzija, šte. 18, Rock Springs, Wyo.
Pristopil: Nikolaj Jenko, 1904; 20857; 1000; 16.
Pristopil k dr. Sre. Jezusa, št. 2, Ely, Minn. John Fircit, 1884; 17823; 1000; 30.

Društvo sv. Alojzija, šte. 19, Lorain, Ohio.
Suspendiran: Frank Ule, 86; 7052; 500; 21.

Društvo sv. Jožefa, šte. 20, Gilbert, Minn.
Prestopila k dr. Sv. Jožefa, št. 85, Aurora, Minn.: John Plevel, 1894; 20173; 1000; 25. Joseph Jare, 1888; 5613; 1000; 18.

Društvo sv. Jurija, šte. 22, So. Chicago, Ill.
Suspendirani: Martin Vlutkovich, 73; 18714; 1000; 43. John Stanko, 78; 14815; 1000; 34. Grga Novacich, 70; 6943; 1000; 37.

Društvo sv. Ine Jezus, šte. 25, Eveleth, Minn.
Pristopili: Govze Louis D. 1904; 20826; 500; 16. Kožar Frank, 04; 20825; 1000; 20. Kral Ana, 1900; 20827; 1000; 29.
Umrli: Jakob Mulej, 1859; 1719; 1000; 43.

Društvo sv. Štefana, šte. 26, Pittsburgh, Pa.
Zopet sprejet: Martin Deželan, 1874; 19540; 1000; 43.
Suspendiran: Rudolf Mežnar, 1884; 20399; 500; 36.

Društvo sv. Marija Danica, šte. 28, Sublet, Wyo.
Umrli: Ivan Prepodnik, 1865; 12726; 500; 45.

Društvo sv. Jožefa, šte. 29, Imperial, Pa.
Odstopil: Matevž Pivk, 1872; 18055; 1000; 34.

Društvo sv. Jožefa, šte. 30, Chisholm, Minn.
Suspendiran: Martin Pešcl, 1869; 12503; 1000; 41.

Društvo sv. Alojzija, šte. 36, Conemaugh, Pa.
Pristopili: Anton Birk, 1904; 20844; 1000; 16. Martin Ružich, 1899; 20843; 1000; 21. Louis Buara, 1904; 20863; 1000; 17. Ahmel Hodzich, 1895; 20864; 1000; 25.
Umrli: Joseph Fine, 1881; 2012; 1000; 32.

Društvo sv. Janeza Krstnika, šte. 37, Cleveland, Ohio.
Suspendiran: John Križmančič, 1883; 20081; 1000; 36.

Društvo "Sokol", šte. 38, Pueblo, Colo.
Odstopil: Anton Težak, 1889; 13773; 1500; 29.

Društvo sv. Barbare, šte. 39, Roslyn, Wash.
Pristopili: Vinko Kouzlaric, 1884; 20833; 1000; 39. Marko Mikulin, 85; 20831; 1000; 35. Nikola Deša, 94; 20832; 1000; 26.
Suspendiran: Florijan Briški, 1888; 10043; 1000; 21.

Društvo sv. Marija Pomagaj, št. 42, Pueblo, Colo.
Pristopili: Bandek Frank, 1883; 20866; 1000; 37. Bandek Alojzija, 85; 20865; 500; 35.

Društvo sv. Jožefa, šte. 45, Indianapolis, Ind.
Pristopili: Ignacij Kunstek, 92; 20846; 1000; 28. Alojz Androja, 93; 20846; 1000; 27.

Društvo sv. Petra, šte. 50, Brooklyn, N. Y.
Odstopil: Matija Čagram, 1870; 19317; 250; 47.
Prestopil k dr. Sv. Janeza Krstnika, št. 37, Cleveland, O. Miln Žagar, 1885; 19913; 500.

Društvo sv. Jožefa, šte. 52, Mineral, Kansas.
Odstopil: Joseph Hribar, 1869; 14926; 1000; 42.

Društvo sv. Roka, šte. 55, Uniontown, Pa.
Odstopil: John Koprivnik, 1886; 20129; 1000; 33.

Društvo sv. Štefana, šte. 58, Bear Creek, Mont.
Suspendirani: Martin Poderzav, 1875; 20351; 250; 44.

Društvo sv. Petra šte. 69, Thomas, W. Va.
Suspendirani: Ernest Berear, 82; 18421; 500; 34. Anton Uher, 74; 18678; 1000; 42.

Društvo "Zvon", šte. 70, Chicago, Ill.
Suspendirani: Rev. Kazimir Zakrajšek, 1878; 19128; 500; 39. Andrew Potočnik, 1886; 29416; 500; 34. John Jerich, 1894; 18475; 500; 22.

Društvo sv. Janeza Krstnika, šte. 71, Collinwood, O.
Suspendirani: John Černak, 1883; 15392; 1000; 29. Anton Globokar, 1883; 14931; 1000; 29. John Omerza, 1873; 6450; 500; 34.

Društvo sv. Janeza Krstnika, šte. 75, Canonsburg, Pa.
Suspendirani: Jurič Gerjup, 1877; 15909; 500; 35.

Društvo sv. Jožefa, šte. 76, Oregon City, Ore.
Pristopil: Frank Vitežnik, 1899; 20858; 500; 43.

Društvo sv. Alojzija, šte. 78, Salida, Colo.
Zopet sprejeta: Zalar Johana, 1882; 20225; 1500; 27.

Društvo sv. Janeza Krstnika, št. 2, Sheboygan, Wis.
Umrli: Anton Klemse, 1881; 15039; 1000; 31.
Črtan: Sam Saban, 1880; 19822; 1000; 33.

Društvo sv. Andreja, šte. 84, Trinidad, Colo.
Pristopili: Joseph Sustar, 97; 20829; 1000; 24. Joseph Corian, 85; 20834; 1000; 35. Math Corian, 91; 20835; 1000; 29.

Društvo sv. Mihaela, šte. 88, Roundup, Mont.
Umrli: Jakob Blatnik, 1853; 1270; 1000; 49.
Prestopil k dr. Sv. Andreja, št. 84, Trinidad, Colo. John Starovasknik, 1882; 12755; 1000; 28.

Društvo sv. Jožefa, šte. 89, Gowanda, N. Y.
Pristopil: Karol Smrdelj, 1900; 20847; 500; 21.

Društvo sv. Roka, št. 94, Waukegan, Ill.
Pristopila: Frances Suhadolnik, 1904; 20848; 1000; 16.

Društvo sv. Frančiška, šte. 99, Moon Run, Pa.
Pristopil: Anton Košir, 1901; 20837; 1000; 20.

Društvo Matere B. Karmelske, šte. 100, Monongah, W. Va.
Pristopili: Anton Bubnič, 188; 20849; 1000; 32. Anton Ujčič, 1892; 20850; 1000; 29. Anton Mihelič, 1900; 20854; 1000; 18.

Društvo sv. Feliksa, šte. 101, Walsenburg, Colo.
Pristopil: Joseph Dolance, 1896; 20859; 250; 25.

Društvo sv. Marije Vnebovzeta, šte. 103, Collinwood, Ohio.
Zopet sprejet: George Malevich, 1880; 20177; 1000; 39.

Društvo sv. Marije Vnebovzeta, šte. 103, Collinwood, Ohio.
Pristopili: Josephine Stipan, 1891; 20852; 1000; 30. Josephine Zure, 1901; 20853; 1000; 19.

Društvo sv. Martina, šte. 105, Butte, Mont.
Prestopil k dr. Sv. Jožefa, št. 21, Denver, Colo. John Hochevar, 1877; 18046; 1000; 38.

Društvo sv. Janeza Krst. šte. 106, Davis, W. Va.
Odstopil: Peter Zakrajšek, 1874; 18300; 500; 41.

Društvo sv. Marija Trsat, šte. 109, Keewatin, Minn.
Pristopil: Matija Drobnič, 1894; 20860; 250; 27.

Društvo sv. Frančiška, šte. 110, McKinley, Minn.
Pristopila: Jennie Boitz, 1904; 20861; 1000; 17.

Društvo sv. Jurija, šte. 111, Leadville, Colo.
Suspendiran: Joe Mihaelich, 1895; 19325; 1000; 23.

Društvo sv. Štefana, šte. 117, Sartell, Minn.
Pristopil: Anton Rotar, 1904; 20862; 1000; 16.

Društvo sv. Ane, šte. 119, Aurora, Ill.
Suspendirana: Ana Leskovas, 1895; 17610; 500; 21.

Društvo sv. Frančiška, šte. 122, Homer City, Pa.
Pristopil: Frank Omeje, 1889; 20854; 1000; 31.

Društvo sv. Alojzija, šte. 123, Ironton, Minn.
Suspendirani: Kalan Alojz, 1885; 18110; 1500; 26. Pecarič Peter, 1891; 19960; 1000; 28. Prpič Steve, 1889; 19959; 1500; 29. Petrič Joseph, 1838; 20646; 1000; 37.

Društvo "Danica", šte. 124, La Salle, Ill.
Pristopil: Maks Ojsteršek, 1902; 20855; 1500; 25.

Društvo "Soča", šte. 125, Iselin, Pa.
Pristopil: Mario Markich, 1896; 20836; 500; 25.

Društvo sv. Jožefa, šte. 126, New Derry, Pa.
Zopet sprejet: John Jurmanovich, 1886; 19900; 500; 32.

Društvo sv. Alojzija, šte. 127, Kenmore, Ohio.
Suspendirani: Louis Mee, 1880; 19691; 500; 38. Helena Meše, 1880; 19761; 500; 38.

Društvo sv. Srca Jezusa, šte. 128, New Duluth, Minn.
Pristopil: Anton Cacič, 1882; 20828; 1000; 39.

OPOMBA: Poleg članovega imena navedene številke značijo: prva leto rojstva, druga certifikatno številko, tretja zavarovalno voto, četrti razred

Naznanila.

Braddock, Pa. kot pravila zahtevajo. Vsi člani Naznanim članom društva sv. naj izpolnijo to, pa bomo vse mirno dočeli, da se ne more članov društva. Naj tudi omenim glede poročil, žati v društvu, če se ne plača tri ki so prišla zadnjič v dvorano ramesece. Člani, ki ne bodo plačali iz kazni, da bi jih tajnik opravi svojih asessmentov do 25. v mese. čil. Seveda jih tajnik zamore o eu, s suspendirani prvi mesec iz pravičiti, ako se dajo vpisati bolbolniške podpore, drugi mesec iz nim. ne pa samo, ako je žena bol smrtine, tretji mesec so pa črti, ali pa člani oproščeni so kazni. Oddaljeni člani pa morajo biti ni tisti, ki so v resnici bolni in vsi s potnim listom preskrbljeni, kateri so 10 milj oddaljeni. Tisti,

ki se s tem ne strinjajo, naj se vdeležijo prihodnje seje in se ukrene kako drugače, ako bo mogoče.

Uradniki, izvoljeni za leto 1921, so sledeči: predsednik John Anzlovar, podpredsednik Jernej Žnidaršič, I. tajnik in organizator Martin Hudale, zapisnikar John A. Germ, blagajnik Anton Nemanic, nadzorniki: Alojzij Hrovat, Mihael Sedar in Walter Jesnik; predsednik bolniškega nadzorovalnega odbora Andrej Mlakar; vratar Matija Stuhler. Društveni zdravnik je dr. Avgust Korhnak.

Nadzorniki naj se vdeležijo prihodnje seje, da se knjige pregledajo.

Pozdrav vsem članom in članicam.

Martin Hudale, tajnik.

Youngstown, Ohio.

Društvo sv. Antona, šte. 108 JSKJ. v Youngstownu je sklenilo na zadnji redni seji dne 19. dec., da mora vsak član plačati \$1.00 v društveno blagajno, kajti naša blagajna se je dosti znižala od lanskega leta in se imamo plačati odbor za zadnje leto. Zatoj, da se ne bo noben ježil, zakaj mora plačati \$1.00.

Znano vam je tudi, da bo asessment višji po novem letu. Oni, ki asessment pošiljajo, naj to vpoštevajo, da ne bodo pošiljali stare svote. Zato je tudi najboljše, da pride vsak sam in bo videl, koliko bo plačeval od zdaj naprej.

Tudi je bil izvoljen nov odbor za leto 1921. Izvoljeni so sledeči: predsednik Joe Piskur, tajnik in organizator Anton Nagode, blagajnik Joe Cekuta.

Nadalje je društvo sklenilo, da se seje začne točno ob 2. uri popoldne vsako tretjo nedeljo v Slov. Domu v Girardu, Ohio. Prošeni so vsi člani, da bi se malo bolj redno vdeleževali seji kot se jih sedaj. Slišim članke, ki pravijo: dokler bo tako, ne grem na sejo. Jaz mislim, da je naša dolžnost, da se vdeležimo vsake seje vsi in gledamo za napredek društva in Jednote. Potem bo prišla složnost med članstvo. Zatoj odpuštim eden drugemu, bodite kot bratje in delajmo za napredek naše JSKJ.

Obenem tudi voščim veselo novo leto vsem članom in članicam JSKJ.

Anton Nagode, tajnik.
Box 214, Avon Park, Girard, O.

Ely, Minn.

Članice društva Marije Čiste-ga Spočetja šte. 120 JSKJ. tem potom javljam, da plačujejo svoja mesečna vplačila vedno pred petindvajsetim dnevom vsakega meseca, da zadostimo zakonom Jednote in da se

Naznanila.

(Nadaljevanje s 3. strani)

Leadville, Colo.

Volitev pri društvu sv. Jurija št. 111 JSKJ. dne 15. decembra. Predsednik predloga, da naj se voli novi odbor za l. 1921. Članstvo opomni, kako naj se volitev vrši, tajno ali javno. Sklenjeno, da javno. Predlagan Frank Rems za predsednika. Sprejel predlog: Za tajnika Anton Koroshetz. Odločil urad. Za blagajnika Frank Terček. Ni bil navzoč, pozneje odkloni urad. Na posebni seji je izvoljen sledeči odbor: Fr. Rems za predsednika, John Vidrih za podpredsednika, Math. Jamnik za tajnika, John Tansik za zapisničarja, Charly Jakopič za blagajnika, za organizatorja Math. Jamnik. Društveni zdravnik je Dr. J. A. Jeanette.

Odkar je naše društvo št. 111 JSKJ. ustanovljeno, je približno že poteklo 8 let. Vse je bilo mirno, tiho in mrtvo, brez življenja. Pozneje smo se preselili iz g. Antona Koroshetza, 210—12 W. Chestnut St., in smo obogatili blagajno za svote 300 dolarjev.

Spodaj podpisani je predlagal in opozarjal članstvo že na redni seji dne 15. junija 1920, da naše društvo ne gleda za napredek blagajne, ne članstva itd. Rekel je, da naj bi se napravila veselica za društvo, da se malo okrepča. Ali kljub dobremu nasvetu je bilo odklonjeno, da s tem sredstvom ne bi bilo dobička. Omenjenemu ni bilo mirno sree brez napredka pri društvu. Zategadelj se poda s svojo glavo skozi zid še enkrat pri seji dne 15. novembra 1920.

Po dolgi debati se je članstvo izreklo za veselico. Podpisani je predlagal, da se kupi zlata ura in se da na tikete, ter vpraša člane, če je mogoče vsakemu prodati 5 tiketov. Članstvo obljubi, da to stori. Tajnik zagotavlja, da prodajo toliko tiketov, da bo zadostovalo za rent od dvorane ali še več. In tako smo člani in tajnik prodali še več, kakor smo obljubili. Veselica s srečkanjem se je vršila dne 26. decembra. Tem potom se iskreno zahvaljujem vsem članom in celemu občinstvu za obilno vdeležbo. V naši blagajni je sedaj znesek \$379.45, ki je največja svota za pretečenih 8 let. Vse je odvisno od uradnikov, če uradniki spijo, spi celo društvo.

Opozorjam vsa druga društva JSKJ. in njih uradnike, da gledajo za napredek naše slavne matere JSKJ., ker ona otare solzne oči revam v boleznih, nadlogah in smrtnih slučajih. Veliko nedostatkov bi bilo lažnih in na pol obelodanih, ako ne bi bili stariši pri naši slavni Jednoti. Zategadelj pristopajte pod njeno okrilje.

Želim veliko uspeha naši slavni Jednoti in njenemu glasilu ter njenemu novemu odboru, posebno pa g. Jos. Pishlerju pri njegovem trudopolnem delu.

Anton Koroshetz, tajnik.
206—12 W. Chestnut.
Leadville, Colo.

East Helena, Mont.

Članom društva sv. Alojzija št. 43 JSKJ. v East Helenu se naznanja, da se bodo društvene seje vršile vsakega 15. v mesecu v prostorih Frank Balkovec. Kdor se ne bo vdeleževal društvenih sej, bo kaznovan po društvenih pravilih. Torej prosim, da se vdeležujete društvenih sej.

Obenem tudi opozorjam one člane, kateri imajo potne liste, da naročijo druge, kakor hitro potečejo.

Ker je pošta izboljšala svoj urad, je večina članov morala premeniti Box No. Prosim vas, da naj vsak član hitro poizve, kakšno številko bo imel in naj takoj meni sporoči. To pa zato, da boste bolj redno dobivali glasilo.

Z bratskim pozdravom
Frank Reich, tajnik.

Roundup, Mont.

Članom društva sv. Mihaela št. 88 JSKJ. naznanjam, da je bila letna društvena seja dne 19. decembra. Ob tej priliki se je vršila tudi volitev društvenih uradnikov za leto 1921. Izvoljeni so sledeči: predsednik Louis Mrhar, podpredsednik Matija Penica, I. tajnik Geo. Zobe, II. tajnik Mat. Turk, blagajnik John Petek, nadzorni odbor: Frank Presherh, nadzorni odbor: Charley Petek in Anthony Pire; bolniški

odbor: Charley Petek, načelnik, odborniki Joseph Penica in John Kastele; bolniški obiskovalci: za No. 1 John Gloch, za No. 2 Dragotin Kauzarič in Anthony Hrvatin, za No. 3 Anthony Planinšek in Anthony Pire, za Gibb-town John Kastele in Frank Grabe; redar John Kastele; vratar Carl Zadnik. Društvena zdravniška sta: za No. 2 N. J. Alexander, za No. 3 A. S. Stevenson, Roundup, Mont.

Ob tej priliki se opozarja vse člane tega društva, da se kolikor je mogoče polnoštevilno vdeležijo prihodnje seje dne 16. januarja, kajti znano je vsem, da bodo asesmenti zvisani. Vsled tega je potrebno, da vsak pride na sejo, kjer se bo seznanil z novim plačilom. Naj bi nikdo ne pošiljal za mesec januar mesečnega asesmenta po otrocih na dom tajnika. Pridite na sejo vsi ter se seznanite s poslovanjem novega odbora.

Obenem tudi naznanim vsem članom in članicam, da kateri nima še oporoke napravljene, naj to precej stori in piše na tajnika, da mu vse potrebno preskrbi, da ne pride do nobenih sitnosti pri društvu v slučaju smrti. Prigodilo se je že, da je član brez oporoke umrl, tako da ima društveni tajnik dosti dela, predno se stvar reši. Prosim, vpoštevajte to.

Opominim še člane, da bi plačevali redno mesečni asesment. Kateri ne bo plačal do 25. v mesecu do 7. ure zvečer, bo suspendiran. Pridite vsi na sejo, da si bomo dobili prostor za društvene seje.

S sobratiskim pozdravom
Geo. Zobe, tajnik.

Negovanje otrok.

Kako naj se pripravlja otroška hrana.

Način pripravljavanja hrane je ravno tako važnosti kakor hrana sama.

Potrebne so sledeče priprave:

1. Steklenice za dojenje (6 ali 9), ki držijo najmanj osem unc. One s širokim vratom se najlažje čistijo.

2. Seski (nipples) (6 ali 8). Razširite luknjico z gorko iglo, ako je potrebno. Zadostna domača zaloga seskov prihranjuje časa in poti.

3. Gumasti pokrovi za seske.

4. Ščetka za steklenice.

5. Stojalo za steklenice. More se izgotoviti doma iz vsake posode, prepregnene z žico, tako da po jedine steklenice morejo stati posebej.

6. Vrč dveh kvartov (pol galona) za mešanje.

7. Kozarec, opremljen z merilno lestvico.

8. Žlice za merjenje.

9. Velika žlica za mešanje.

10. Dvojen kotel od enega kvarta.

11. Ponev za zavretje vode ali mleka.

12. Kotel za sterilizovanje posod.

Predhodne priprave.

1. Steklenice seske, vrče, kozarec in žlice treba umivati v vroči milnici (žajfenci), poplakniti v čisti gorki vodi in sterilizovati po pet minut potom kuhanja v vroči vodi pred rabo.

2. Mleko, ako ni uradno potrjeno (certificirano) ali pasteurizirano, treba zavreti pred rabo. Obrisite natančno odtirno steklenice, predno vlijete mleko. Čisto mleko more se pokvariti z neznanim ravnanjem.

3. Vrela voda, žitna voda ali kaša morajo biti vedno sveže pripravljene.

Opomba: — Otroški oddelek pošilja vsakemu na zahtevo brezplačne knjižice o negovanju otrok in mater. Ako želite take iztisne ali osebni nasvet, obrnite se na: Children's Bureau, Department of Labor, Washington, D. C.

Zaplemba manufakturnega blaga.

Urad zoper navijačce cen je za- plenil večjo množino manufakturnega blaga in uvelod postopanje nadzorni odbor: Frank Presherh, nadzorni odbor: Charley Petek in Anthony Pire; bolniški

Sidro, katero je izgubil Kristof Kolumb

Poroča Wilbur Forrest.

Na božični večer, pred 427 leti, se je Kristof Kolumb, izmučen od neprestanih opazovanj v novo razkritej zapadnem svetu, umaknil v svojo kabino, da ujamе nekaj prepotrebne sspanja. Santa Maria, zastavna ladja najbolj slavne brodovja v svetovni zgodovini, je ob tej priliki križarila ob neznani in zelo nevarni obali Hispaniole, to je otoka, ki je danes znan pod imenom Haiti. Ker je videl admirala oditi v njegovo kabino, je sklenil tudi krmar Santa Marie, da je spanje stvar, do katere je tudi on popolnoma upravičen. Nato je poklical krmar nekega vajenca ter mu poveril krmilo zastavne ladje. Tukaj se prične zgodovina prve naselbine Kolumba na deviški zapadni poluobli.

Tako postopanje je nasprotovalo vsem pravilom, veljavnim na morju, a krmar je najbrž nadzoroval dečka ter domneval, da je vse v redu. Izročil je usodo ladje, svojo lastno ter ono nadaljnjih petdesetih ljudi v roke neizurjenega in neveznega dečka.

Ni poteklo dolgo časa in Santa Maria je nesedla na čer ter obtičala na njej tako trdno, da je ni bilo mogoče spraviti z nje. Krivi krmar, Kolumb in ostali so pričeli zreti preko krova v bele pene koralnih čeri ter spoznali usodo te majhne ladje, ki je tako ponosno odplula na čelu ostalih dveh iz pristanišča Palos na Španskem. dne 3. avgusta 1492 v namenu, da se napoti proti neznaniemu zapadnemu svetu.

Znanstveniki so se veliko pečali z zgodovino prvih naselbin v Ameriki, a temu krmarju in dečku na Santi Mariji je treba pripisati odgovornost za prvo naselbino v Novem svetu, čeprav je bila deležna le zle usode.

V zvezi s tem pa je tudi povest o dveh sidrih, kojih prvo so rešili iz razvalin Santa Marije leta 1492 in ki se nahajata danes intaktno v Port-au Prince na Haiti, dočim se je drugo sidro potegnulo iz pristaniškega blata v Port de Paix šele pred par tedni. To je majhno pristanišče, ki se nahaja nedaleč od pozorišča nesreče, ki je zadela Santo Marijo.

Znanstvenikom bo pripadlo delo, da ugotove, če je to novo sidro ono Santo Marije ali ono Pinte ali Ninje, dveh ostalih ladij Kolumbovega brodovja na njegovem prvem potovanju v Ameriko. Oni, ki so primerjali sedaj najdeno sidro z onim, ki se nahaja v Port-au Prince, pa so prepričani, da sta bila oba sidra napravljena v isti delavnici in od iste izurjene roke, mogoče v Palos na Španskem, kjer je opremil Kolumb svoje majhno brodovje z vsem potrebnim. Čas je pustil oba sidra v veliki meri nepoškodovana. Bil sem navzoč v Port-au Prince, ko so to drugo sidro dvignili na krov ladje L'Independance haitskega brodovja ter odvedli v Port-au Prince, da se lahko oba sidra primerja. Glede obsega, višine, — nekako deset čevljev, — droga, rinke in drugih posameznosti mora priti človek do prepričanja, da je roka istega španskega kovača oblikovala oba sidra, da je bilo drugo napravljeno po vzorcu prvega in da sta oba sidra prišla na krov Kolumbovega brodovja v Palos in od tam v Novi svet.

Neko moderno sidro je spravilo to starodavno sidro meseca decembra na dnevno luč v neznatnem pristanišču Port de Paix. Sidro so spravili na breg in tam je ostalo, bolj raditega, ker bi v pristanišču ogrožalo moderna sidra kot pa radi zgodovinske vrednosti. Če je to v resnici sidro prvega brodovja Kolumba kot kažejo vsa znamenja, potem je počivalo v pristanišču Port de Paix nad štiristo let in četrt.

Ravno nasproti konjski podkvi podobnemu zalivu, ob katerem leži Cape Haytien, leži kraj La Navidad (Božič), tako imenovan od Kolumba, kajti les ponesrečene Santo Marije so spravili tamkaj na breg ter napravili iz njega majhen fort za nesrečno posadko zastavne ladje. Ničesar ni danes preostalo na natančnem mestu, kjer je stala prva evropska naselbina v Novem svetu.

Gosta, tropična vegetacija se širi po dotičnem kraju. Zgodovina nam pripoveduje, kako je pustil Kolumb posadko Santo Marije, broječo petdeset mož, v Navidad ter se vrnil na Španko, da poda svoje poročilo Ferdinandu in Izabeli. Ko se je vrnil na svojem drugem potovanju in ob tej priliki na večji in močnejši zastavni ladji, Mariaganti, vodeč tri večje in dvanajst manjših ladij, se je Kolumb najprvo izkrcal pri Monte Christo, dne 25. novembra 1493. Tam so našli trupla, ki so kazala evropski izvor in dalo se je izraziti strahu za varnost kolonije v Navidad. Brodovje je odplulo proti temu haitškemu pristanišču dva dni pozneje. Oddelek, ki se je izkrcal, je potrdil najhujše domneve. Našli so črnele razvaline forta in naselbine Niti en Španec ni ostal pri življenju.

Povest je prišla počasi na dan. Kolonisti so v svojem pohlepu po zlatu in ženskah kradii zlato Indijancev. Niso bili zadovoljni s po tremi ženami, katere so jim dali indijanski glavarji ter si nasilno prisvojili še nadaljne v spopadih z domačini. Ljubosumja so se pojavila med kolonisti samimi in kolonija se je razcepila. Posamezne skupine so se napotile v notranjost s svojimi številnimi ženami v namenu, da iščejo zlato. Vsled tega je postal fort tako oslavljen, da je ostalo v njem le še deset Špancev. Te so napadli Indijanci, jih oropali vsega, kar so imeli, jih pobili ter zažgali fort.

Preiskovalni oddelki, katere je poslal Kolumb v notranjost dežele, so našli v indijanskih vaseh številne predmete, ki so bili preje last Kolonistov. V bližini je našel Kolumb tudi sidro Santo Marije, — relikvijo iz železa, ki je bila videti do predkratkih zadnjih materijalnih preostankov brodovja, ki bo vedno ostalo najbolj slavno v zgodovini. Izvor tega sidra je bil tako avtentično potrjen, da se ga je prevedlo iz Zapadne Indije na Kolumbovo razstavo v Chicago, leta 1893. Nato se je sidro spravilo nazaj na Haiti in s tem na mesto, kjer se nahaja še danes, namreč v glavno vežo poslopja, v katerem je nastanjen glavni stan haitskega orožništva ter tudi glavni stan domače haitške armade, kateri poveljuje ameriški polkovnik Fred M. Wise.

Bil je polkovnik Wise, ki je obenem haitski general ter vrhovni poveljnik haitške armade po celem otoku, ki je dal ukaz, da se drugo sidro, katero so pred kratkim našli v Port de Paix, postavi poleg prvotne relikvije v poslopju njegovega glavnega stana v Port-au Prince. Poznavaleci in raziskovalci Kolumbove zgodovine bodomoče potrdili ali obsodili to sidro, a svoje častno mesto bo zavzemalo poleg prvotnega sidra, dokler bo ostal ameriški poveljnik haitške armade v svojem uradu.

Kolumb je zapustil Palos pristanišče dne 3. avgusta 1492. Brodovje se je ustavilo na Kanarskih otokih, da čaka na popravila, katere je bilo treba izvršiti na ladji Ninja ter zapustilo Kanarske otoke dne 6. septembra. Podalo se je na odprto in neznano morje. V četrtek, dne 11. oktobra, je zapazil Kolumb, da postaja morje viharnejše, a pogum so mu dajale zelene veje na vodi in razne ptice, katere je videti v bližini obali. Ob dveh zjutraj naslednjega dne je ladja Pinta zapazila zemljo. Bil je to otok San Salvador, katerega je imenoval tako Kolumb, ko je naslednjega jutra stopil na kopno. — Moderni potnik, ki zapusti New York ter se napoti v Zapadno Indijo, zapazi Watlings Island kot prvo zemljo, katero je videl, odkar je pristanišče New York izginilo iz njegovih oči, štiri dni preje. To je isti otok, na katerem se je izkrcal Kolumb.

Kolumb je s spodnjega krova Santo Marije potrdil nočno razkritje, potem ko je ladja Pinta izstrelila svoj top, ko je stražnik na jarbolu videl luč, najbrž plamenico, katero je nosila neka Indijanka. Sedaj stoji na Rixons Hill, na severozahodnem koncu otoka, moderen svetilnik, ki svari ponoči ladje pred nevarnimi čerami.

Po primernih ceremonijah ter raziskanju obrežja, je poslal Kolumb brodovje proti jugo-zapadu, na nadaljni otok, katerega je imenoval Santa Maria de la Concepcion. Potem ko je opazoval Indijance pri Rum Cay, je odploval z brodovjem na Ferdinandino ali Long Island. 19. je razkril Crooked Island in brodovje je odplulo naprej proti Juani ali Cubi. Na Cubi je bil Kolumb presenečen vsprko čudo vitnega tropičnega zelenja in tam je našel številne stvari, katere je

pozneje podrobno opisal španskemu kralju in kraljici. Med temi stvarmi so bile krompir, gosi, tobak in "psi, ki ne lajajo". Kolumb pa je zagotovil "veličanstvom", da išče predvsem zlato, katerega ni našel na Cubi v zadostnih množinah. Nato je dne 11. novembra križarilo brodovje ob cubanski obali, ko je ladja Pinta dezertirala, ker njen poveljnik, senor Pinson, je čul čudovite povesti o množinah zlata, katere je najti bolj proti jugu. Z ladjo Ninjo kot spremljevalko je obrnil Kolumb Santo Marijo proti jugoistoku in dne 6. decembra sta obe ladji pristali v Mole St. Nicholas, ki je danes prav tako zapuščen kot ga je našel Kolumb, ki pa je kljub temu eno najbolj krasnih naravnih pristanišč na Haiti. Bolj proti istoku od Haitija je videl Kolumb otok, ki je imel obliko želve. Od tedaj naprej je imenoval Haiti Hispaniola, to je Mala Španka in želvi podoben otok Tortuga, kar je španski izraz za želvo.

Zgodovina Hispaniole je boljše Kolumb je importiral iz Španje tudi številne rastline, med njimi grme, ki predstavljajo še danes posebnost vegetacije na Haiti, čeprav so se nekatere najboljše vrste rastlin preselile na druge otoke Zapadne Indije. Največje čudo transplantacije iz Evrope pa je bilo ono sladkornega trsa, ki je uspeval v svojem tropičnem okolju na Haiti tako pod španskimi kot pod francoskimi kolonisti. Afriški sužnji, katere so privedli na Haiti Španci in Francozi potem ko so domači Indijanci izmrli, so pregnali belokoeze iz dežele pred več kot enim stoletjem in četrt. Beli so pobegnili na Jamaico in Cubo ter vzeli s seboj sladkorni trs. Medtem ko so prejšeje velikanske plantacije na Haiti sedaj neobdelana pustinja vsprko malomarnosti in zanemarosti črnecev, je postala Cuba glavna proizvajalka sladkorja na svetu in tudi Jamaica se lahko postavlja s svojimi obširnimi nasadi sladkornega trsa.

Glavni cilj, katerega je Kolumb očividno zasledoval v Zapadni Indiji, je bilo pridobivanje zlata, katerega je bilo najti tam v velikih množinah. Glede zlata je obvestil Kolumb Ferdinandu in Izabelo, "da reke sicer vsebujejo zlato v navedenih množinah, da pa se zlato ne poraja v rekah, temveč v gorah in da ga prinašajo reke navzdol pomešanega."

Sedaj je skrivnost, če so Kolumb, njegovi kolonisti in poznejši prebivalci Haitija oropali otok zlata ali če je še danes skrito kje na otoku. Skupina modernih raziskovalcev, katere je poslal geološki urad Združenih držav in ki preiskuje sedaj Haiti, izjavlja, da ni najti na otoku nobenega zlata in tudi nobenega sledu o njem.

Splošno prevladuje teorija, da so bili francoski plantazniki tekom sedemnajstega stoletja odgovorni za ubijanje afriških črnecev na Haiti, ki predstavljajo danes število dveh milijonov ter tvorijo pretežno večino prebivalstva majhne republike. Kredit za to pa gre indirektno španskim vladarjem, ki so vrjeli povestim sovravnikov Kolumba, odstavili postaršega admirala kot vrhovnega poveljnika ter poslali mesto njegega leta 1502 nekega Ovando kot vrhovnega poveljnika in zapovednika. Ovando je zapustil Španko z brodovjem 35 ladij, ki so nosile 2500 ljudi. Ovando je popolnoma pogorel v svoji ulogi kot guverner otoka. Nova generacija je bila poslana v masah iz Španške takoj po letu 1500.

Prvi črneči, ki so prišli na Haiti, niso prišli direktno iz Afrike, kot se to splošno domneva. Na Španskem je bilo najti v onem času veliko število afriških sužnjev in generacija, rojena v suženjstvu ob času Ovanda, je prosila krono za delo. Španska jih je prevedla na Haiti in pozneje je uvedla še nadaljne črnece z gvinejske obale in iz drugih delov Afrike.

Sedaj ni najti v celni Zapadni Indiji niti enega rdečega Indijanca. Na 10.000 kvadratnih miljah majhne haitške republike, ki ne vključuje dominikanske republike, nahajajoče se na istem otoku, prevladujejo črneči, koze, osli, mršavi konji in haitski psi, — same relikvije, kot ona dva sidra, razkritja Kristofa Kolumba in sicer direktnim ali indirektnim potom.

Največja relikvija, katero je mogel Kolumb pustiti v Novem svetu, je bilo njegovo lastno truplo in še ta relikvija je danes izgubljena. Čeprav so zemeljski ostanki razpadli v prah, divja še vedno spor, kje se nahaja svinčena krsta, ki je nekoč vsebovala truplo tega velikega moža.

Kolumb je umrl v Valladolidu na Špankem dne 20. maja 1506. Višek njegove sreče in slave je bil prekoračen in umrl je v soražnem revščini, obdan od par svojih najbolj vernih prijateljev. Njegov pogreb se je vršil v cerkvi Santa Maria de la Antigua v Valladolidu in njegovo truplo je bilo pokopano v samostanu sv. Frančiška, Truplo, so leta 1513 prevedli v Sevillo in 23 let pozneje v Novi svet preko morja, kjer

je v Novi svet preko morja, kjer

je v Novi svet preko morja, kjer

je v Novi svet preko morja, kjer

je v Novi svet preko morja, kjer

je v Novi svet preko morja, kjer

je v Novi svet preko morja, kjer

je v Novi svet preko morja, kjer

je v Novi svet preko morja, kjer

je v Novi svet preko morja, kjer

je v Novi svet preko morja, kjer

je v Novi svet preko morja, kjer

je v Novi svet preko morja, kjer

je v Novi svet preko morja, kjer

Štrajki v Nemški Avstriji.

V Nemški Avstriji so se z elementarno močjo pojavila nova silna mezdna gibanja: štrajkajo kovinarji in velika kategorija državnih namestencev, ki zahtevajo povzvišanje plač.

Kakor je obče znano je Nemška Avstrija skrajno pasivna dežela. To se pravi z drugimi besedami: — Prebivalstvo Nemške Avstrije mnogo manj pridelu na polju in izdelu mnogo manj v fabrikah kakor pa potrebuje za svojo prehrano in za pokritje z industrijskimi proizvodi za svoje prebivalstvo. Ves primanjkljaj mora pokrivati z dolgovi.

Nemška Avstrija se nahaja v položaju revnega kmeta, kateremu zemlja ne rodi toliko žita, da bi imela celo leto za svoj kruh. Kmet, ki ne pridelu dovolj žita mora iti sosedu pomagat, da zasluži za njimnim delom toliko. Kolikor mu manjka za hrano, katero kupi za toliko ne zasluži. Če papri sosedih toliko en zasluži, potem mu ne preostane drugega kakor da dela dolgovce ali pa stada eno ali drugo. Predolgo stradati se ne da, ker potem človek propade; dolgovce pa večna tudi ne more delati, ker tudi kredit ima svoje meje.

Tak je položaj Nemške Avstrije. Cela država strada, ker dohodek od polja in fabrik ni dovolj velik da bi pokrili potrebe vseh prebivalcev.

Zato tudi denar Nemške Avstrije ni mnogo ali nič vreden. Denar je nakaznica na tisto blago katero imam jaz v svojih rokah. Če pa država nima blaga, tudinakaznica na tisto blago, ki ga nikjer ni, ni nič vredna.

Če hoče Nemška Avstrija kupiti žito v Jugoslaviji plača s svojimi kronami. Mi jemljemo te krona kot neko vrednost le tako dolgo, dokler vemo, da bomo za ta denar v Nemški Avstriji lahko kaj kupili. Kadar pa vidimo, da tega blaga ni tam, potem damo za nemško krono vedno manj blaga nazadnje celo nič. To se pravi da je kurz nemške krone padel.

Jasno je, da mora avstrijska republika plačati za isto količino n. pr. za 1 kg. moke, mnogo več kron kakor so te krona manj vredne. Kolikor manj je vreden denar, toliko več ga mora biti. Vsled tega mora tudi posameznik za kilo moke plačati mnogo več kakor je plačeval takrat ko je bil njegov denar še mnogo vreden oziroma ko je bila "nakaznica na blago" — in denar nič drugega ni — še popolnoma pokrita z blagom, ki je res bilo tu.

Vrednost nemško-avstrijskega denarja pa vedno bolj pada zato, ker vedno novega tiskajo. Na ta način odpade na eno blagovno edinico vedno več denarnih edinic od katerih je potem seveda vsaka posamezna manj vredna. Kdor pa hoče živeti, kakor je življal prej, mora vsled tega od države ali pa od podjetnika zahtevati več denarnih edinic, t. j. večjo plačo.

Zato si Avstrija ne more pomagati drugače, kakor da dela dolgovce dokler še kdo kaj posodi, potem bo pa prišel neizogibni "krah" ali gospodarski ali politični ali pa obo.

Izenačenje profesorskih plač.

Minister za prosveto Svetozar Pribečević je predložil v enem zadnjim ministrskih svetov uredbo o izenačenju profesorskih plač v novih krajih z onimi profesorjev v Srbiji. Ministrski svet je to uredbo po daljši debati sprejel ter se bodo nove izenačene plače izplačale prizadetim s 1. januarjem 1921. Tozadavna naredba izide v najkrajšem času v "Službenih Novinah".

je bilo pokopano v katedrali mesta Santo Domingo.

Francozi pa so se polastili Hispaniole leta 1795 in Španci so sklenili premestiti truplo Kolumba na Cubo, ki je bila še vedno proevitajoča se španska kolonija. Vsled tega se je ono malo prahu, e katerem so trdili Španci, da je Kolumb, prevedlo z velikim pompom in velikimi ceremonijami v katedralo v Havani. Španci vam truplo Kolumba v Havani, dočim drugi trde, da je pokopano v Santo Domingo.

Spor glede tega še do danes ni rešen in menda tudi nikdar ne bo.

ŽENSKA VOJNA.

Zgodovinski roman. — Francoski pisatelj Aleksander Dumas.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

6

(Nadaljevanje.)

Mladi mož je stopil še en korak nazaj.

V onem trenutku sta se v resnici pojavila dva nadaljna človeka na dotični točki. V tem slučaju pa je imel le eden med obema na sebi sivo suknjo. Drugi je jahal na mogočnem žrebu, zavrt v velik plašč in na glavi je nosil klobuk z belim peresom.

Človek bi mislil, da se je dan podaljšal v namenu, da osvetljuje ta prizor, kajti zadnji žarki solca so prižgali naenkrat tisoč rubinov na oknih lične hiše, ki je stala nekako sto korakov od reke proč in katere bi mladi mož drugače ne zapazil, ker je bila skrita med vejami številnih dreves. To ojačenje svetlobe je imelo za posledico, da je maldi mož zapazil, kako so se obračali pogledi špijonov sedaj proti urodu v vas in sedaj proti mali hiši z bleščicami okni. Nadalje je zapazil, da kažejo ljudje v sivih suknjah največje spoštovanje do belega peresa, kajti s človekom, ki je nosil to pero, so govorili le razoglavi. Mladenec je konečno tudi videl, kako so se odprla vrata, vodeča na balkon one hiše in kako je stopila na balkon neka ženska, ki se je za trenutek sklonila naprej, kot da pričakuje nekoga in kako se je zopet vrnila v sobo, brez dvoma iz strahu, da bi jo kdo ne videl. Ob istem času je padalo solnce za gore in čim bolj je padalo, tem bolj se je pogrezalo v temo pritličje hiše. Sence so prišle lezti navzgor in solnčni žarki so se konečno še za trenutek poigravali s pozlačeno ostjo na vremenski pripravi, nakar so izginili.

Nobenega dvoma ni moglo biti, da so ti ljudje stražili ono majhno osamljeno hišo, na koje balkonu se je za trenutek pokazala ona ženska. Nobenega dvoma ni moglo biti nadalje, da so tako ti možki kot ta ženska pričakovali eno in isto osebo, seveda v različnem namenu. Bilo je nadalje vrjetno, da mora priti ta oseba skozi vas in vsled tega mimo gostilne, ki je stala na sredi poto med vasio in grmičevjem, prav kot je ležalo grmičevje sredi poto med gostilno ter imenovano majhno hišo. Konečno ni moglo biti nobenega dvoma glede tega, da je bil jezdec z belim peresom načelnik jezdecov v sivih suknjah in da ga je navdajalo veliko ljubosunje, kar je bilo razvidno iz dejstva, da se je neprestano dvigal v stremenih, da dalje vidi.

V trenutku ko je prišel mladi mož do teh zaključkov, so se odprla vrata sobe in vstopil je mojster Biscarros.

— Moj dragi gostilničar, — je rekel mladi mož, ne da bi dal onemu, ki je vstopil pri njem ob tako primernem času, prilike, da pojasni vzrok svojega obiska, — moj dragi gostilničar, pojdite sem in povejte mi, čegava je ona mala hiša, katero je videti tam spodaj kot belo točko sredi topolov in kostanjev?

Gostilničar je sledil z očmi smeri, v katero je kazal kazalec mladega moža ter odvrnil, praskaje se po glavi, s smehljajem, ki je hotel biti ironičen:

— Pri moji veri, sedaj tega, sedaj onega... Vaša je lahko, če imate vzrok iskati samoto, da se skrijete ali pred samim seboj ali pred drugimi.

Mladenec je zardel.

— Kdo pa stanuje sedaj v oni hiši? — je vprašal.

— Neka mlada dama, ki se izdaje za udovo in katero obiskuje od časa do časa senca njenega prvega in mogoče tudi njenega drugega moža. Le eno stvar moram še pripomniti: — ti dve seneci sta brez dvoma dogovorjeni med seboj, kajti nikdar ne prideta ob istem času.

— In od kdaj, — je vprašal smehljaje mladi mož, — stanuje lepa udova v osamljeni in kot se mi zdi, zelo udobni hiši?

— Prihizno dva meseca. Živi pa zelo samotarski mi mislim, da se ne more nikdo postavljati, da jo je v tih dveh mesecih. Le redkokdaj gre ven in kadar gre, je zakrinkana. Mična hišinja pride vsako jutro k meni ter naroči jedila za dotični dan. Jedila prinese natak in hišinja jih sprejme pri vratih, plača sijajno ter zaloputne vrata pred nosom onega, ki je prinesel jedila. Danes zvečer, naprimer, se bo tam vršila pojedina in za to pripravljam jerebice in prepelice, katere ste me videli skubsti.

— In koga bo pogostila?

— Brez dvoma eno in tih dveh sene, kateri sem preje omenil.

— Ali ste kdaj videli ti dve seneci?

— Da, ali le priti mimo, kadar je zašlo solnce ter zjutraj, še predno je napočil dan.

— Prepričan sem, da ste morali zapaziti te sence, moj dragi gospod Biscarros, kajti pri prvi besedi, katero ste izgovorili, sem spoznal, da ste dober opazovalec. Povejte, kaj ste zapazili posebnega na teh dveh sencah?

— Prva senca je ona moža, starega od šestdeset do petinšestdeset let in ta izgleda, kot da je ona prvega moža, kajti prihaja kot senca, ki si je svesta svojih pravic. Druga senca pa je ona mladega moža od šest do osemindvajsetih let. Priznati moram, da je ta senca nekoliko bolj plaha in da dela utis trpinčene duše. Stavl bi kaj, da je to senca drugega moža.

— In ob katerem času morate soglasno s povelji prinesiti danes zvečer večerjo?

— Ob osmih.

— Sedaj je polosmih, — je rekel mladi mož, ki je pri tem potegnil iz žepa zelo lepo uro, katero je še preje večkrat vprašal za svet.

— Torej ne smete izgubljati nobenega časa.

— O, bodite brez skrbi, vse bo pripravljeno. Prišel sem, da govorim o vaši večerji ter vam povem, da bo treba pričeti vse zopet od kraja. Ker ni vašega tovariša toliko časa, napravite tako, da bo prišel šele v eni uri.

— Moj dragi gostilničar, — je rekel mladi kavalir z izrazom človeka, za katerega ima točno servirana večerja le stranski pomen, — ne mučite se radi moje večerje, četudi bi prišla oseba, katero pričakujem, kajti dosti moram govoriti z njo. Če večerja ne bo še pripravljena, bota govorila preje, če pa bo, pa pozneje.

— V resnici, gospod moj, — je rekel gostilničar, — zelo prijazni kavalir ste in ker se zanesete name, boste gotovo tudi zadovoljni z menoj.

Biscarros je napravil nato globok poklon, na katerega je mladi človek odgovoril z lahkim kimanjem glave, ter odstopil.

— Sedaj razumem vse, — je rekel mladi mož proti samemu sebi. — Ta mlada dama pričakuje nekoga, ki mora priti iz Libourne in oni možje v goščavi nameravajo napasti gosta, še predno bo imel priliko potrkati na vrata hiše.

V istem trenutku, kot da bi hotela usoda potrditi izvajanja našega bistroumnega opazovalca, je bilo čuti na desni korake konja. Hitro kot blisk je premotril oko mladega moža grmičevje in les, da

opazuje obnašanja mož, ki so ležali v zasedi. Čeprav je že pričel večerni mrak ogrinjati stvari v polutemo, se mu je vendar zdelo kot da je eden med njimi potisnil veje na stran, dotim so se ostali dvignili preko skal ter se očividno pričeli pripravljati na napad. Ob istem času je prodrl na uho mladega moža oster zvok kot oni, kadar se napne petelina. "Mladi mož se je hitro obrnil v smeri proti Libourne, da vidi, koga ogroža to morilno orožje in zapazil je nekoga mladega človeka, ki je vselega lica jahal po cesti. Od daleč je kazal ta obraz elegancije, mehko sanjavo ter vesel ponom. V bližini pa je bilo videti fine poteze, žareče oči, od neprestanega smehljaja napol odprta usta, majhne brke ter blesteče bele zobe. Jezdec je zmoglovalno mahal s korbačem ter pri tem polahno žvižgal.

Petdeset korakov za njim, na konju, kojega korak se je urejeval po onem gospodarjevega konja, je prihajal zelo ponosen in razpihnen lajak, ki je očividno zavzemal med strežaji prav tako odlično mesto kot ga je zavzemal njegov gospodar med plemenitaki.

Lepi mlad mladenec, ki je stal pri oknu gostilne, je bil očividno še premlad, da bi hladne krvi prisostvoval prizoru, ki se je moral kmalu izvršiti ter se je pričel tresti po celim životu vspricho misli, da bosta ta dva, ki sta brezskrbno prihajala, brez dvoma podlegla orožju mož, ki so se skrivali v zasedi.

V mladem človeku se je pričel boj med sramežljivostjo, ki je lastna ljudem njegove starosti ter ljubeznijo do bližnjega. Konečno je plemenito čustvo zmagovalo in ko je prišel jezdec mimo vrat gostilne, ne da bi se ozrl na stran, je zaklical mladi mož proti lepemu tujeu:

— Halo, gospod moj, počakajte, če vam je všeč, kajti sporočiti vam moram nekaj važnega.

Pri tem glasu in besedah je dvignil jezdec glavo in ko je zapazil mladega moža pri oknu, je ustavil svojega konja s kretujo roke, ki bi delala čast tudi najboljšemu konjušničarju.

— Ne ustavljajte svojega konja, gospod moj, — je nadaljeval mladi mož, — pač pa se mi približajte kot da se zgodi to brez vsakega posebnega namena in kot da me ne poznate.

Potnik se je za trenutek obotavljal. Ko pa je videl obraz onega, ki je govoril z njim ter spoznal, da ima opravka z mladim plemenitakom odlične zunanosti, je vzel klobuk z glave ter jahal smehljaje naprej.

— Tukaj sem na uslugo, gospod moj, — je rekel neznane pri oknu, — To, kar vam imam povedati, se ne sme reči naglas. To, kar vam imam povedati, se ne sme reči naglas. Dajte svoj klobuk zopet na glavo, kajti izgledati mora kot da se že dolgo časa pozna in kot da me hočete obiskati v tej gostilni.

— Gospod moj, — je rekel jezdec, — jaz ne razumem.

— Boste takoj razumeli. Medtem pa se pokrijte. Le bližje, le bližje. Podajte mi roko. Tako je dobro. Veseli me videti vas. Ne jahajte preko te gostilne ali pa ste izgubljeni.

(Dalje prihodnjaj.)

COLUMBIA OD \$35.50 — \$350.00
GRAMOFONE — VELIKA ZALOGA —
PLOSČ V VSEK JEL
KIH. BREZPLAČNE CE
NIKE DOBITE PRI:
VICTOR NAVINŠEK, 331 Greeve St., CONEMAUGH, PA.

CENIK KNJIG
katere se dobi pri
Slovenic Publishing Co.
82 Cortlandt St. New York

Poučne knjige.	Marijina otroka	45
Angleščina brez učitelja \$.60	Prime Evgenij Savojski	30
Hitri računar	Nemški abecednik	35
Nemški abecednik	Pet tednov v zrakoplovu	2.00
Nemško-angleški tolmač	Požigalec	30
Pravilo dostojnosti	Petrosini znani N. Y.	
Slovensko-nemški slovar	detektiv	45
(Janczič Bartol)	Sveta Genovefa	30
Slovensko-nemški slo-	S prestola na morišče	30
varček	Tiun-Ling, morsk raz-	
Voščilni listi	bojnik	30
Poljedelstvo	V gorskem zakotju	30
Umni kmetovalce	Vohun	1.00
	Vrtomirov prstan	30
	Zlatokopi	45
	Doli z orožjem	50
	Zbrani spisi Jakob	
	Aleševce	
	Kako sem se jaz likal.	1.25
	Prvi del	1.25
	Drugi del	1.25
	Tretji del	1.00
	Ljubljanske slike.	
	Četrti in peti del	1.50
	Ne v Ameriko.	
	Šesti del	1.25
	Gledališke igre.	
	Reveček Andrejček	50
	Ne kliči vraga	40
	Zemljevidi.	
	Združenih držav	25
	Celoga sveta	25
	Krankske dežele	10
	Zemljevidi: New York,	
	Ill., Kans., Colo., Mont.	
	Pa., Minn., Wis., Wyo.,	
	W. Va., Alaska	
	vsaki po	25
	Razglednice.	
	Newyorške, ducat po	24
	Slovenske narodna noša	
	po	04
	ducat	35

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vredost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici ali poštinih znamkah. Poština je pri vseh cenah vračunjena.

Kje je moj prijatelj ALOJZIJ RAVNIKAR? Doma je iz vasi Selo, fara Polhov gradec. Rad bi izvedel za njegov naslov, ker mu imam nekaj važnega sporočiti. Prosim cenjene rojake, ako kateri ve, naj mi blagovoli naznaniti njegov naslov, ali naj se mi pa sam oglasi. — Jos. Gole, 736 N. Warman Ave., Indianapolis, Ind. (12-13-1)

Kje je JOŽEF BERGLES ali BRGLEZ, ki je še mesec aprila 1916 bival v Pittsburghu na Duquesne University, Bluff St. Za njega bi rad izvedel njegov sin Ferdinand, ki je sedaj sprevednik v Mariboru. Rojake prosim, ako vedo kaj o njem, da mi javijo, ako je pa še živ in je žital ta poziv, naj se mi pa sam javi. — Anton Zhašnik, 102 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.

Rad bi izvedel za svojega svaka JOHNA DOBNIKAR. Pred 2 letoma je bival v East Helena in Butte, Mont. Prosim ga, da se javi, ali pa če kdo ve za njega, da mi pošlje njegov naslov. Ako sam bere te vrstice, naj se mi pa sam oclasi. — John Alih, c/o West Groves & Sons Co., 18 North 5. Ave., Duluth, Minn. (13-21-1)

NAPRODAJ POSESTVO
v vasi Gorica, fara Leskovec pri Krškem. Cel grunt, lesena hiša, 2 sobi in kuhinja, hlev za 10 glav živine, pod in 2 kašči, ena ima na dveh stenah predale za žito z zaturneami, druga pa velike skrinje, kozolec, topilar, 2 štanta in 6 svinjakov, drvarnica, hosta, vinograd 16 tisoč štirjaskih metrov, vrinski hram, kamen, preka in vsa vinska posoda. 21 parcel velike njive in vsaka je dovolj en dan orat in še več. Vse podrobnosti in ceno pove: Mrs. Mary Arch, Moon Run, Pa. (13-19-1)

Podpisani prosim, da se mi javijo JOSEPH BATISTA, JOSEPH SAMSA in JOHN ZLOSEL, vsi iz Male Bukovce pri Ilirski Bistrici, ker jim imam poročati važne reči iz stare domovine. Ako slučajno sami ne čitajo tega oglasa, prosim cenjene rojake, da jih opozore na to. — Frank Stefančič, Bakers Summit, Pa. (12-13-1)

Rad bi izvedel, kje se nahaja STEFAN LAUSIN, doma iz Ribnice na Dolenjskem. Pred kratkim je bival v Johnstown, Pa. Po pokličen je krojač. Cenj rojake vladno prosim, ako kdo ve za njegov naslov, da mi ga nemudoma naznani, ker mu imam poročati zelo važne stvari. — Frank Hafner, 1025 East 71. St., Cleveland, Ohio. (11-17-1)

30
Patenti.
Na zahtevo vam bo poslan brezplačno dragocena knjižica z informacijami o patentih.
Iznajditelji
In drugi, pišite ponjo.
Imo A. M. WILSON je že znano 30 LET in vsaka nam poverjena patentna zadeva bo rešena najboljšo pametno. Pošljite model ali sliko vaše izumitve v pregled.
Pišite danes po slovensko: patentno knjižico v slovenskem jeziku na sledeči naslov:
A. M. WILSON INC.
Registered Patent Attorneys
320 Victor Bldg.,
Washington, D. C.

Blaznikova Pratika
Cena je 15 centov.
Posebno izdajo za Ameriko so prejeli iz starega kraja. Kdor jo hoče imeti naj poje takoj poštne znamke in pošlji naslov in poslali mu jo bomo.
Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
V Clevelandu, O., se jih dobi v naši podružnici:
6104 St. Clair Ave.

Rada bi izvedela, kje se nahaja FRANC NOVAK, doma iz Pavlice pri Podgradu na Primorskem. Ako kateri rojakov ve, naj mi blagovoli naznaniti njegov naslov, ali naj se mi sam javi na naslov: Frances Novak, Box 104, Mayburg, Forest Co., Pa. (13-14-1)

Tisočeri slave
Juvito Krvni Čaj
Zakaj bi vi ali katerikoli v vaši družini še nadalje trpel vsled žedenih, ledjenih, jeternih ali črevnih bolezni, glavobola, neprežave, zaprtja, revmatizma, bolečin v križu, nečiste krvi, prehladov in laslja, če vam bo dal **JUVITO KRVNI ČAJ**, sestavljen iz najčistejših in najboljših želez, rastlin in vseh krajih sveta in uporablja joč od tisočih, hitro in trajno pomoč.
Če je vaš lekarnar ali grocer slučajno brez njega, ne vzemite nikar drugega, ampak pošljite nam \$1.00 za veliko družinsko skatlo, ki bo zadostovala za dvajset dni, ali \$5.00 za šest skatelj. Denar dobite nazaj, če ne boste zadovoljni z uspehi.

Juvito Laboratory
South Hills Branch 50, Pittsburgh, Pa.
P. S. Z veseljem vam bomo poslali brezplačno poskušnjo, če pišete ponjo.

Začimbo, beliča in najraznovrstnejša domača zdravila
katera priporoča magr. Knapp, imam vedno v zalogi
Pišite po brezplačni cenik
MATH. PEZDIR
P. O. Box 772, City Hall Station
NEW YORK CITY

Dr. Koler
SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.
Dr. Koler je najslavnejši slovenski zdravnik. Specializirani v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravstvu in vseh možnih boleznih.
Zastrupljenosti krvi zdravim v 12 urah, ki za je izumel dr. prof. Krich. Če imate moliše ali moliše po temu v krvi, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izumite, kar vam bomo dali, kar ta bo lešen se našel.
Vse moliše očiščemo zdravim po 24 urah in sledeč ura operacija.
Bolezni neburja, ki povzročajo bolečine v križu in bruhanje, v 12 urah izumite vodo, zdravim v 24 urah.
Rumatizem, grganje, bolečine v sklepih, artritisa, škroplje in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled moliše krvi zdravim v 24 urah in sledeč ura operacija.
Pravne ure: vsak dan od 8. ure jutro do 4. ure večer; v petkih od 8. ure jutro do 4. ure popoldne; ob nedeljah od 12. ure do 4. ure popoldne.

CUNARD LINE
Parnik "CARONIA"
20,000 TON.
odpluje 15. januarja
v Napulj.
Cena za tretji razred v Trst preko Napulja...\$104.50
in \$5.00 vojnega davka.
V vašem mestu je lokalni Cunard agent. Pojdite k njemu.

DOCTOR LORENZ
EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
SPECIALIZIRAN V MOŠKIH BOLEZNIH
644 Penn Ave. PITTSBURGH, PA.
Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 23 let in imam skušnje v vseh boleznih in kod nam slovensko, zato vas vsemu popolnoma razumeti in spomni ti vašo bolezen, da vas zdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zaneseti na mene, moja skri pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.
Jaz zdravim zastrupljeno kri, moliše in liše po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, očiščemo, točimo v mehurju, ledkah, jetrah, 1. žolodcu, rmenico, revmatizem, katar, slabo srce, astma itd.
Uradne ure: vsak dan od 8. ure jutro do 4. ure popoldne. V torek, četrtek in soboto od 8. ure jutro do 4. ure popoldne. Ob nedeljah pa od 2. ure popoldne.
PO POŠTI NE ZDRAVIM. PRIDITE OSEBNO. NE POZARITE IME IN NASLOV.
Dr. LORENZ 644 Penn Ave. PITTSBURGH, PA.
Nekateri drugi zdravniki raje govorijo, da vas razumijo. Jaz z enim hruščem že iz starega kroja, zato vas lažje zdravim, kar vas razumem.

KRETANJE PARNIKOV
KEDAJ PRIBLIŽNO ODPLUJEJO IZ NEW YORKA.

LA TOURNAIE	15. jan.	Havre
LAPLAND	15. jan.	Cherbourg
SAXONIA	18. jan.	Cherbourg
PANNONIA	18. jan.	Trst
ADRIATIC	19. jan.	Cherbourg
IMPERATOR	20. jan.	Cherbourg
REGINA	20. jan.	Genoa
FRANCE	20. jan.	Havre
BELEDERE	22. jan.	Trst
FINLAND	22. jan.	Cherbourg
SAXONIA	22. jan.	Cherbourg
AQUITANIA	23. jan.	Cherbourg
ROTTERDAM	23. jan.	Boulogne
ARGENTINA	29. jan.	Trst
LA SAVOIE	29. jan.	Havre
ITALIA	1. febr.	Trst
AQUITANIA	1. febr.	Cherbourg
KROONLAND	12. febr.	Cherbourg
LA LORRAINE	5. febr.	Havre
ZEELAND	5. febr.	Cherbourg
ALBANIA	8. febr.	Cherbourg
PRES. WILSON	9. febr.	Boulogne
LAPLAND	19. febr.	Cherbourg
RYNDAM	12. febr.	Boulogne
ADRIATIC	16. febr.	Cherbourg
LEOPOLDINA	16. febr.	Havre
FRANCE	19. febr.	Boulogne
N. AMSTERDAM	19. febr.	Boulogne
FINLAND	26. febr.	Cherbourg
ROTTERDAM	1. marca	Boulogne
ROCHAMBEAU	8. marca	Havre
IMPERATOR	10. marca	Cherbourg
ZEELAND	12. marca	Cherbourg
RYNDAM	19. marca	Boulogne
N. AMSTERDAM	25. marca	Boulogne

Glede cen za vozne listke in vasa druga polasnica, obrnite se na vrsto.

LLOYD SABAUDO 3 State Street New York
Prihodnji odplutki iz N. Y. pramo na:
2 vijaki REGINA D'ITALIA — 27. jan.
RE D'ITALIA — 29. febr.
Indijanci se direktno vozijo iz N. Y. do vseh glavnih mest v Jugoslaviji
Brezplačno vino potnikom 1. razreda.

French Line
COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE
V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE
LA TOURNAIE 15. januarja
FRANCE 20. januarja
LA SAVOIE 29. januarja
LORRAINE 5. februarja
POSEBNA VOZNIJA
NARAVNOST DO HAMBURGA
NIAGARA 5. januarja
Direktna železniška zveza iz Pariza v vse glavne točke Jugoslavije.
Hitri parniki s štirim v dvema vijakoma. Posebni zastopniki jugoslovanske vlade so pričakali potnike ob prihodu naših parnikov v Havru ter jih točno odpreli, kamor so namenjeni.
Parniki Francoske črte so transportirali tekom vojne na tisoče čehoslovanskih vojakov brez vse nevarnosti.
Za sifkarto in cene vprašajte v
DRUŽBINO PISARNI, 19 State St., N. Y. C.
ali pa pri lokalnih agentih.

Gosulich črta
Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.
BELEDERE
22. januarja
ARGENTINA
29. januarja
PRES. WILSON
9. februarja
Potom listkov, izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji.
Razkožne udobjnosti prvega, drugega in tretjega razreda.
Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.
PHILIPS BROTHERS & CO.
Passenger Department
4 West Street New York